A legrégibb és legnagyobb magyar lap Amerikában. — Megjelenik minden nap

SZABADSÁG

LIBERTY

Beolvadt lapok: Magyar Hiradó, Magyarok Csillaga, Esti Ujság. Amerikai Hirlap, Magyar Napilap, Magyar Hirmondó, Californiai Magyar Farmer

The oldest established and largest Hungarian Paper Published Daily

NO. 175. SZÁM. HARMINCEGYEDIK ÉVFOLYAM Cleveland, New York, Chicago, Pittsburgh, Detroit, szombat, 1922 julius 29. THIRTY-FIRST YEAR EGYES SZÁM ÁRA 2 CENT

ALAPOS A REMÉNY ARRA, HOGY A VASUTAS ÉS SZÉNSZTRÁJKBAN IMMÁR KÖZELEDIK A BÉKE

Az elmult huszonnégy órában három lényeges dolog történt a béke megteremtése érdekében.

WASHINGTONBAN BIZAKODNAK.

A tanácskozások esetleg mégis eredményre fognak vezetni.

A szén és vasutassztrájk megszüntetése érdekében az elmult huszonnégy órában három lényeges lépés történt. Ezekből a tünetekből meg lehet állapitani azt, hogy talán ez a válsága az országnak rövidesen mégis csak elmulik.

Kormánykörökben, valamint az üzleti világban mindinkább előtérbe nyomul annak a hangoztatása, hogy az ország érdekében a kettős sztrájknak rövidesen meg kell szünnie. Az ország ezt a válságot megrázkódtatások nélkül soká már birhatja ki.

A kettős sztrájkkal kapcsolatban legujabb jelentések a következőképen szólnak:

A béke érdekében.

WASHINGTON, D. C., julius 27. — A vasutas és szénsztrájk ügyében három érdekes mozzanat történt az elmult huszonnégy órában.

John J. Lewist, az Amerikai Bányászszövetség elnökét több clevelandi bányatulajdonos felszólitotta arra, hogy szombatra hivjon össze egy konferenciát Clevelandban a bányászsztrájk megszüntetése érdekében.

Harding elnök a vasutársaságok végrehajtó bizottságának és a sztrájkolóknak a megbizottaival tárgyalásokat folytatott Washingtonban s a tárgyalások rendkivül meleg, közvetlen modorban folytak le.

A bányászok megbizottai konferenciára gyültek össze Philadelphiában s a jelszavuk ez: "A bányászok harmine napon belül visszatérnek a munkába."

Harding elnök tervei.

WASHINGTON, D. C., julius 27. — Harding elnök a mai nap folyamán hosszabb tanáeskozást folytatott a szervezetbe tömörült vasutasok megbizottaival, a keleti vasuttársaságok végrehajtó bizottságának kiküldötteivel, valamint az Amerikai Vasutügyi Tanács tagjaival a vasutas sztrájk mihamarábbi befejezése érdekében.

A mai nap folyamán egyébként rendkivül optimisztikus volt a hangulat Washingtonban. Hivatalos körökben élénk reménykedéssel tekintenek Harding elnök s a sztrájkban érdekelt felek közötti tárgyalások eredménye elé.

Harding elnök a tanácskozás eredményéről ugyan nem nyilatkozott, azonban a hozzá közel álló körökből kiszivárgott vélemények szerint az elnök maga is optimisztikus hangulatban fejezte be a tanácskozást s ama reményének adott kifejezést, hogy most már végre a békét mégis meg lehet teremteni.

A philadelphiai tanácskozás.

Washingtoni hivatalos körökben érthető érdeklődést keltett az a hir, hogy a szervezett bányászok megbizottai Lewissal, az Amerikai Bányászszövetség elnökével ma tanácskozást tartottak azzal a céllal, hogy a bányászsztrájkban a békét megteremtsék.

A tanáeskozással kapcsolatban nyilatkozatot jelentettek meg, amelyben azt mondják, hogy remélhetőleg a bányászok harmine napon belül visszatérnek a munkába. A nyilatkozat hir szerint John Hessler, a bányászok egyik legszámottevőbb vezérétől eredt.

Washingtonban ennek a nyilatkozatnak a hire tagadhatatlan bizalmat keltett s most már a kételkedők is abban reménykednek, hogy a sztrájk csakugyan rövidesen véget ér.

Lewis Clevelandban.

CLEVELAND, O., julius 27. — John L. Lewis, az Amerikai Bányászszövetség elnöke csütörtökön értesitést kapott a clevelandi bányatulajdonosoktól, hogy szombaton érkezzék a városba tanácskozásra. A meghivást a kisebb bányák tulajdonosai küldték el a bányászvezérnek.

Lewis a meghivásra még nem válaszolt, de minden valószinüség szerint el fogja fogadni. Bányatulajdonosok körében nagy jelentőséget tulajdonitanak a szombaton megtartandó tanácskozásnak.

Szövetségi csapatok és a bányák.

PITTSBURGH, Pa., julius 27. — Harding elnök ama terve, hogy a bányák a szövetségi csapatok ellenőrzése mellett folytassák a működésüket, eddig vajmi kevés eredménnyel járt. A szövetségi csapatok ugyan eleget tesznek a kötelességüknek, viszont aránylag rendkivül kevés bányász tért vissza a munkába. A csapatok ellenőrzése nem erősitette meg a sztrájktörésre hajlandók reményét abban, hogy most már aggodalom és félelem nélkül dolgozhatnak.

Egyébként az itteni bányatulajdonosok, a Washingtonból érkezett hirek alapján, ugyancsak optimisztikusabb álláspontra helyezkednek s abban reménykednek, hogy a béke immár a közel jövő kérdése.

Tudomány a moziban

Mindenki megláthatja és meg értheti a megfiatalodás titkát.

BERLIN, julius 27. — Két szenzációs filin készül most egyszerre Berlinben. A mozgóképek tárgyai azonban ezuttal nem hajmeresztő szerelmi, vagy detektiv tragédiák. Sőt e képek egyenesen azt fogják megmutatni, hogy milyen módon lehet az elrontott, elpusztult szerelmi életet ujra boldoggá varázsolni.

Az egyik film tudósok, a másik a közönség számára készül s a megfiatalitó Steinach mütéteit fogják leperegtetni a lepedőkön, még pedig ugy, hogy mindenki megértheti majd, hogy miről is van tulajdonképen szó.

Az első filmtekercs az éltető mirigyek természetes hatását fogja megmutatni az egész szervezetre és a férfi vagy női jelleg meghatározására. A második azt tárja fel, hogy a Steinach-mütét, hogyan tudja aránylag ujra megteremteni és kifejlesztení ezeket a jellegeket.

A film sok olyan ember szerepletetését követelte meg, akiknek éltető mirigyei elpusztultak. Erre a célra számos háborus sebesültet használtak fel. Berlin és környéke bő választékot nyujtott olyan emberekben, akiknek férfi vagy nő jellegei, vagy tulságos erősen, vagy nagyon is erőtlenül fejlődtek ki.

A film néhány szereplője tisztán mutatja, hogy kioltott ösztönü személyekből, mint alakultak át a mütét utján erősen kifejezett férfi, vagy női nemi jellegekkel biró emberekké.

A képek másfél évig készültek s ez idő alatt mintegy 1500 tengeri sün, macska, patkány, kutya, majom, disznó, kecske és ló élte életét jól fölszerelt laboratoriumokban a fényképezőgépek állandóan beállitott lemezei előtt.

Örmények ellensége

Tiflisben két örmény megölte Djemal pasát, az örmények legnagyobb ellenségét.

TIFLIS, julius 27. — Az Associated Press értesülése szerint Djemal Pasát, az egységes török kormány volt tengerészeti miniszterét, az afganisztani badsereg vezérkari főnökét, ma itten megölték. A gyilkossággal két örményt vádolnak.

Djemal Pasa a török hadvezérek egyik legvérengzőbbike volt s neki nagy része volt az örmény mészárlásokban.

RÖVIDHAJU LEÁNY A GYERMEKEK UTONÁLLÓJA.

MILWAUKEE, Wis., jul. 27. — A Milwaukee külső részein lakó szülők, akik gyermekeiket küldik el a grocery üzletbe valami hiányzó árucikkért, nem győzték eléggé figyelmeztetni az apróságokat, hogy szorosan tartsák a pénzt kezükben, ha a hiressé vált fosztogatóval találkoznak.

A 9 éves Eugene Bailey ennek dacára sorra került s a kezében szorongatott 4 dollárt csente el tőle egy leánysuhanc. Ez a leány vagy 15 éves, rövidre nyirt kondor hajjal s rendesen mutató ujjával támadta meg áldozatait, mire nyomban szétnyilt a kezök s egy fogással elvette pénzöket. Idáig négy panasz van ellene.

HA most fizet elő a Szabadságra ugy teljesen ingyen megküldjük *a Szabadság 30 éves jubileumi nagyszámát!*

A HÉJJAS IVÁN ÜGY KINOS FEJLEMÉNYEI

Ujabb zavargások voltak Nyugatmagyarországon a Héjjasék égisze alatt. — Héjjas Iván letartóztatása. — A letartóztatás nyomán nagy zendülést rendeztek az Ébredők. — Harcok a rendőrséggel. — Pogromra izgatnak az Ébredők. — A letartóztatás előzményei. — Interpelláció a nemzetgyülésben. — A miniszterelnök válasza. — Nyilatkozik a belügyminiszter.

Az orgoványi per, kapcsolatban Héjjas Iván szolgálatonkivüli főhadnagynak viselt dolgaival ujból forrongásba hozta és forrongásban tartja Magyarországnak közvéleményét. Héjjas, aki, mint tudjuk, teljes nyiltsággal és kérkedve ismerte be azt, hogy az orgoványi rémségeket az ő katonai az ő egyenes parancsára követtek el, mint az alábbi tudósitások mutatják, nem nyugodott, hanem folytatta a játékait. A tudósitások egyébként a következők:

Ujabb nagy zavarok Nyugatmagyarországon

BUDAPEST, julius 27. — A mult hét folyamán Nyugat-Magyarországon (Burgerland) ismét harcok voltak. Ezek, valamint Héjjas Iván főhadnagynak, a fehér terroristák egyik vezérének, az orgoványi gyilkosnak, a legutóbbi karlista állámesiny egyik lelki vezérének letartóztatása ujabb zavarokat okoztak Magyarországon.

A Nyugatmagyarországon portyázó szervezetlen magyar csapatok különösen Hagendorfnál jöttek heves összeütközésbe az osztrák csendőrökkel. Az osztrák külügyminisztérium tiltakozással élt és a magyar kormány a legerélyesebb rendszabályokat helyezte kilátásba. Ugylátszik, hogy általában békülékeny Magyarországon a hangulat Ausztriával szemben.

Uj monarchista összeesküvések

BÉCS,, julius 27. — Az itteni rendőrség tegnap egy meszszeágazó monarchista szervezetről rántotta le a leplet, amely szervezett a "gavallérok ligája" hangzatos cimet vette fel és viseli.

A szervezet vezérei hír szerint Hoynigg gróf és Lichtenstein herceg. Az utóbbi tudvalevően az osztrák-svájci határon levő kicsi hercegségnek az uralkodója és Bécs város egyik legszebb palotájának a tulajdonosa.

Mint kiderült, a szervezet szoros összeköttetést tartott fenn a bajor és a magyar monarchista szervezetekkel, valamint egy Cseh-Szlovákiában működő és ugyanesak Lichtenstein herceg vezetése alatt álló hasonló szervezettel, amely az elégedetlen tótság között folytat habsburgpárti propagandát. A bécsi szervezet körében leginkább volt katonatisztek és az osztrák arisztokrácia tagjai voltak.

Héjjas Iván letartóztatása

BUDAPEST, julius 27. — Héjjas Iván ellen kiadták az elfogatási paranesot és az Eötvös-utcában levő lakásáról el is vitték. Hir szerint a főkapitányságon beismerte azt, hogy a mult évi burgenlandi zendüléshez önténytesoket toborzott.

Héjjas azzal érvel, hogy Bécsben nemsokára már urrá lesz az anarkia és hogy a kis-ántánt fogja megszállani Ausztriát. Ez pedig Magyarország teljes elszigetelését fogja jelenteni. Hogy ezt megakadályozza, azért kiséretle meg Nyugatmagyarország visszaszerzését.

A letartóztatás következményei

Héjjas Iván letartóztatását nagy megnyugvással és örömmel vették tudomásul a liberális és demokratikus elemek, azonban a letartóztatás felkeltette a reakciósok magyar testületének, az Ébredő Magyarok Egyesületének a haragját. Ennek az irredentista, atiszocialista és antiszemita testületnek a tagjai tegnap valóságos harcot vivtak a rendőrséggel. Az est folyamán megtámadták a liberális és szocialista sajtó helyiségeit, azonban a rendőrség vérrel fejjel visszaüzte őket. Az összes nyilvános épületeket, hidakat és közlekedési központokat rendőrök szállották meg.

Héjjas Iván a hirneves fehér terroristáknak a feje. A letartóztatást már régen követelik a liberális elemek, különösen az orgoványi vérengzések miatt. A magyar kormány végre is kénytelen volt azt elrendelni, különösen azért, hogy ilyképen megengesztelje Ausztriát.

Az Ébredő Magyarok most sem nyugosznak. Valóságos progromokra izgató falragaszokat ragasztanak ki. A rendőrség azonban minden zavargás megakasztására megtette a szükséges lépéseket.

Hir szerint a közelnapokban több parlamenti tagnak a letartóztatása is várható.

Héjjas Iván a felfuvalkodott

A Szabadság budapesti irodájának alábbi értesitései élénken megvilágitja azokat az eseményeket, amelyek Héjjas letartóztatását megelőzték. Julius 14-iki kelettel a következő értesités érkezett:

Az Ébredő Magyarok Egyesületének budapesti főosztálya tegnap este hét órakor kerületközi gyülést tartott.

Lendvay István hosszu beszéd kiséretében határozati javaslatot terjesztett elő, amely ÉME szeretetéről, bizalmáról és engedelmességéről biztositotta Héjjas Ivánt. Ezt a javaslatot egyhanguan fogadták el.

Ezután **Héjjas** Iván szólalt fel és a következő beszédet mondotta:

— Egy ország akkor veszett el, mikor a feje beteg, mikor a fejét vesztette el. Ilyen feje Magyarországnak Budapest. Kecskemétről jövök, ahol egy orvosbarátom sulyos, életveszedelmes operációt végzett egy betegen. Kérdésemre kijelentette, hogy szükség esetén megismétli az operációt, mert ez orvosi kötelessége. Az én multkori nyilatkozatomról mondhatnak akármit; én még nem adtam ki az utolsó parancsomat, én mindig teljesiteni fogom kötelességemet, amely azt parancsolja, hogy hazámért mindig előre menjek a megkezdett uton. Egyet mondhatok nektek: Ha a magyar ég bármely táján villámlik, mennydörög, Budapest számára én leszek az istennyila.

Nyilatkozik a belügyminiszter

Rakovszky Iván belügyminisztert tegnap éjjel egy ujságiró megkérdezte, hogy mit szól Héjjas Iván beszédéhez. A belügyminiszter a következő nyilatkozatot tette:

— Mindenesetre nagyon szép, ha valaki ennyire meg van győződve arról, hogy vannak olyan tömegek az országban, amelyek engedelmeskednek neki! Az ilyen kijelentések fölötte alkalmasak arra, hogy egy gyülésen hangulatot keltsenek. Az Isten nyila is egészen szép formula, emlegetni is lehet az istennyilákat, amik le fognak csapni, de hol vannak azok?

— Abban nem fogja senki megakadályozni Héjjast, hogy parancsokat adjon ki. Egész nyugodtan adhat ki parancsokat. De nem lesznek, akik engedelmeskednek azoknak. Ha azonban mégis akadnának az országban olyanok, akik megkiséreln ék, hogy a törvénnyel ellenkező rendelkezéseknek érvényt szerezzenek, az államhatalom legkeményebb és legkiméletlenebb ellenállásával fognak találkozni.

— Bővebben nem kivánok ezekkel a kijelentésekkel foglalkozni. Hivatalos jelentés még ugysem érkezett hozzám. Különben is az a véleményem, hogy ma már bizonyos felsőbbséggel fogadhatjuk az ilyfajta megnyilatkozásokat. Az állam szervezete abszolute jól működik és tul vagyunk már azon, hogy negy veszedelemnek tekintsünk vakmerő nyilatkozatokat, amelyeket az állami apparátus erejével ellensulyozni kellene!

Interpelláció a képviselőházban

A Héjjas-ügy a magyar nemzetgyülésnek julius tizennegyediki gyülésén ismét szóba került.

Rassay Károly a közbiztonságot veszélyeztető egyes aggasztó jelenségekről interpellált. Szóvá tette Héjjas Iván legutóbbi nyilatkozatát s azt mondotta, hogy az állam tekintélyét semmi sem veszélyeztetheti olyan mértékben, mint a megfontolatlan tettek és cselekedetek. Héjjas ugyan nagyzási mániában szenvedő ember s ezért a nyilatkozata sok szót nem érdemel, mindazonáltal érhetetlen, hogy az általános jogrend országában hogyan türhető ilyen nyilatkozat. A miniszterelnök választási körutján kijelentette, hogy hazudik az, aki azt állitja, hogy Magyarországon a büntények megtorlatlanul maradnak. Ezzel szemben kénytelen vagyok, ugymond, megállapitani, hogy az amnesztia-rendelet megjelenése óta igenis megtorlatlanul maradnak egyes bünselekmények, igy a többi között az Erzsébetvárosi Kör ellen intézett bombamerénylet. Majd fölolvas egy jegyzőkönyvet, amelyben az Erzsébetvárosi Kör egy kisegitő pincére elmondta, hogy a merénylet pillanatában a telefonhoz szaladt, hog a mentőket értesitse, de a telefonnál egy ur állott és nem akarta oda engedni. Mikor a rendőrségre viték s kihallgatták, ott rálsmert a telefonnál álló urra. Interpellációja végén azt a kérdést intézi a belügyminiszterhez, hogy tudomása van-e arról, hogy egy bizonyos társadalmi egyesület politikát folytat s a felekezetek ellen állandóan izgat. Kérdi, hogy hajlandó-e a miniszter a vizsgálatot meginditani az egyesület ellen s kész-e az Erzsébetköri bombamerényletre vonatkozó iratokat letenni a Ház asztalára.

Rassay Károly beszéde után Bethlen István gróf miniszterelnök szólalt föl és a többi közt a következőket mondotta:

— A kormány elég erősnek érzi magát ahhoz, hogy minden olyan törekvéssel szembeszálljon, amely a törvénybe ütközik. Az a mód, amellyel Rassay képviselő ur most fellépett, csak arra alkalmas, hogy a konszolidációt ismét elodázza. Én mindig arra kértem a képviselő urakat, hogy ne csináljanak az ilyen kérdésekből politikai interpellációkat, hanem forduljanak panaszaikkal az illetékes fórumokhoz: a miniszterelnökhöz, vagy a belügyminiszterhez.

— Nekünk elsősorban a politikai és felekezeti béke helyreállitására kell törekednünk. Az ilyen esetek megakadályoznak bennünket ebben a munkánkban és egyáltalán nem szolgálják az ország érdekeit. Mindenki ellensége a nemzetnek, aki azt mondja, hogy a kormány nem engedi a bünösöket kinyomoztatni.

A miniszterelnök azután Héjjasnak az ÉME gyülésén tett nyilatkozatával foglalkozott és kijelentette, hogy a beszédről tegnap szerzett tudomást. Az a meggyőződése, hogy Héjjas ellen eljárásnak van helye s ezért ezt megfontolás tárgyává teszi. Nádossy országos kapitány egy nyilatkozatára vonatkozóan kijelenti, hogy magához hivatta Nádossyt és megkérdezte tőle, hogy mi volt beszéde tartalma. Az országos főkapitány nem tudta beszédét szószerint visszaadni, emlékezete szerint csak azt mondta, hogy az elmult eseményeknek nem szabad megismétlődniök és hangoztatta, hogy egy-két kommunista zsidó nem fogja kezünkből kicsavarni a fegyvért.

— Azt hiszem — folytatta a miniszterelnök — hogy ebből nyilvánvaló, hogy itt semmiféle eljárásnak helye nem lehet.

A miniszterelnök után Rakovszky Iván belügyminiszter reflektált Rassay szavaira és kijelentette, hogy Európában mindenütt tapasztalhatók hasonló jelenségek. Németországban meggyilkolták Erzbergert és Rathenaut. Olaszországot pedig a fascisták tartják hatalmukban. Mindezek a jelenségek a háboru következményei. A magyar kormány mindent megtesz arra, hogy a jogrendet megszilárditsa és hogy a bünösöket megbüntesse.

Azután Rassay szólalt föl ujra s válaszolt Bethlen gróf miniszterelnök beszédére. **Az ügyet nem azért tette szóvá, mintha a miniszterelnökkel szemben illojális akart volna lenni, de nem tudja elfelejteni, hogy Somogyi meggyilkolása után a miniszterelnök szigoru megtorlást igért és két napra rá megjelent az amenesztia-rendelet. (Felzudulás a jobboldalon és nagy zaj a baloldalon. A lármában a szónok szavai elvesznek.)**

Oroszok Berlinben

A berlini orosz követség valósággal második Kremlinné alakult át.

BERLIN, julius 27. — Az orosz külügyminiszteriumnak ügyszóiván pendantja van immár a német fővárosban. Csicserin orosz külügyminiszter hadiszállását az Unter den Lindenen levő orosz követségre tette át. Az orosz követséget Berlinben valósággal második Kremlinnek lehet tekinteni. Ott van Maxim Litvinoff, a szoviet államférfiak egyik legismertebbje, valamint többen a bolshevik korifeusok közül.

Litvinoff a minap a világsajtó megbizottait fogadta, akik ugy érezték magukat, mintha valahol szoviet Oroszország kellő közepén volnának és nem a német fővárosban. Litvinoff nyilatkozatában a többi között a következőket mondotta:

A francia sajtó el van telve a hágai konferencia eredményével — jegyezte meg Litvinoff. — Kétségbe vonom, hogy a francia sajtó ujjongása indokolt. Franciaország robbantotta fel a hágai konferenciát s valóban nem tudom, hogy ebből miesoda haszna lesz a világnak. S ezzel van nagyra a francia sajtó.

Mi oroszok csakugyan egyebet nem tehettünk, minthogy ott hagyjuk a hágai konferenciát s a magunk utján haladjunk. Terrort nem türünk el, legkevésbbé a franciák részéről.

A hobók a politikában

A hobók milliomos vezére igéreteket tesz az őszi kampánynyal kapcsolatban.

WASHINGTON, julius 27. — A hobók feltették magukban, hogy ők is szerepelni akarnak az amerikai politikai arénában. Az amerikai hobóknak tudvalevőleg szervezetük van, amelynek az élén James Howe, a milliomos hobó áll.

Ez a milliomos barátja a hobóknak elhatározta, hogy több kongresszusi képviselővel és szenátorral érintkezésbe lép s több jóakaratot fog kérni tőlük a jövőben a hobók részére. Azt az igéretet is tette, hogy az őszi kampány alkalmával a hobók jóakaratára számithatnak azok, akik irántuk jóakarattal viseltetnek.

KÁRTÉRITÉSI PER A FELESÉGTOLVAJ ELLEN.

FINDLAY, O., jul. 27. — Michael M. Misamore 60 éves farmer $10.000 szivbalzsam iránt inditott kártéritési pert szomszédja, a 48 éves Emmett Egbert farmer ellen, aki elrabolta tőle 52 éves feleségét, akivel harmine évet töltött el boldog házasságban.

Misamore 3,000 dollárt kiván azért, hogy Egbert rávette feleségét, hogy őt 1921. március havában hütlenül elhagyja, 7,000 dollárt pedig azért, mert ezt a helyzetet valósággal "meghirdette," amikor autóján kirándulásra vitte az asszonyt. Ezenkivül törvényes válást és tartásdijat is kiván. Misamoréknak három felnőtt gyermekök van.

15 HALOTT ANONOSSÁGA NINCS MEGÁLLAPITVA.

HERRIN, Ill., jul. 27. — A városban legutóbb vivott szénbányász villongásokban elesett áldozatok közül tizenötnek személyazonosságát még mindig nem sikerült megállapitani. A 16-ikról megállapitották, hogy Robert J. Anderson Sparta, Mich. helységből, s holttestét már el is küldték haza eltemetés végett.

VASÁRNAP TILOS A "BASE BALL" JÁTÉK.

ANSONIA, Conn., julius 27. McOrmond ügyvéd megtiltotta a baseball versenyre szóló jegyek elárusitását, melyet aug. 6-ára, vasárnapra terveztek a St. Louis National League csapatával. Az ügyész egy hozzá beadott feljelentés alapján intézkedett, melyben tiltakozott a feljelentő a vasárnapi verseny ellen.

SZABADSÁG

The oldest established and largest Hungarian paper in the United States

Thirty first year. Published daily by
The Szabadság Printing & Publishing Co.
(An Ohio Corporation Dr. Andrew Cserna, President; B. K. Cserna, Sec'y-Treas.)

Founded by: E. T. KOHÁNYI — Alapitottak: KOHÁNYI TIHAMER

Editor: DR. ANDREW CSERNA

Edited and Published at
700—710 Huron Road (P. O. Box 171) Cleveland, O.
Telephone: Bell, Main 3536. — Cuy. Central 1231.

Szerkesztőség és kiadóhivatal

ELŐFIZETÉSI ÁR: Az Egyesült Államokban és Canadában egész évre: $4.00; félévre: $2.00 — Külföldre: egész évre: $8.00; félévre: $4.00. — Cleveland városban egész évre: $6.00; félévre: $3.00. — SUBSCRIPTION RATES: United States and Canada one year: $4.00; half year: $2.00. — Foreign countries: one year: $8.00; half year: $4.00. — Cleveland: one year: $6.00; half year: $3.00.

Entered at the Post Office Cleveland, O, and admitted for Transmission through the mails as Second Class Matter.

Easter Office:
Room 603 Tribune Bldg., 154 Nassau St., New York.
Ügyvezető: Joseph Horváth, Manager.

New Yorki irodánk cime:

MUNKÁSHARCOK

KOMOLY hiradások és hivatalos jellegü jelentések azzal biztatnak bennünket, hogy ugyszólván néhány órán belül véget ér a vasuti mühelymunkások sztrájkja. Ugyanezek a források a legnagyobb határozottsággal jósolják a hónapok óta tartó szénsztrájknak végét és azzal biztatják az amerikai népet, hogy végre helyére zökken a természetes utjából kilenditett ipari termelés.

Most, amikor még áll a harc, megállapithatjuk, hogy ennek a küzdelemnek árát is a fogyasztó nagytömeg, tehát maga az amerikai nép fizeti meg. Bárhogy végződjék is a nagy háboruság, a békekötésben nem nyerhet a munkásság és nem nyerhet a munkaadók oldala. A munkások nem javithatnak helyzetükön, hisz a harc nem is javitásért, csak a már meglevő, a régi előnyök biztositásáért folyt.

A jelen nagy sztrájkjai a háboru utáni idők egyik legfontosabb kérdésének eldöntése körül viharzanak. És ez a kérdés az, hogy indokolt-e a mai gazdasági helyzetben, a mai megélhetési viszonyok között, a munkabérek leszállitása? Rendkivül nehéz és felelősségteljes ennek a kérdésnek becsületes megválaszolása. A munkaadó statisztikai adatok alapján ugy számittatja ki a megélhetést biztositó munkabért, — ahogy neki tetszik. Ugyanugy, ahogy minden egyes egyén a maga saját szempontjából határozhatja meg azt az összeget, amely életszükségleteinek fedezését, szerinte elengedhetetlen igényeit, biztositja. Nincs a világnak olyan számtudósa, aki pontosan kiszámithatja, milyen összeget követel például egy öttagu család évi szükségleteinek kielégitése. Mert bármilyen pontos legyen is a számitás, bármennyire pártatlan és elfogulatlan, arra nem lehet tekintettel, hogy mondjuk a családfő három hónapig betegen fekszik és nem csak hogy keresetképtelen, de a betegség háromszorannyit emészt fel, mint az előzetesen megállapitott kvóta.

A munkaadónak a "megélhetési" számításai mindenképpen hamisak. Az ember nem gép, amelynek üzembentartási költségei előzetesen megállapithatók: de még a gép is kopik, alkatrészeket megöröl, napokon keresztül munkaképtelen lehet. Ezért éri csalódás azoka az automobil-tulajdonosokat, akik a kocsi megvásárlása előtt pontosan kiszámitják, mennyibe is kerül az autó-tartás. Egyetlen baleset, egyetlen véletlen technikai nehézség, keresztülhuz minden számitást. És mennyi véletlen, mennyi váratlan esemény éri az életben az embert?

A munkabérek leszállításának kérdését csak általános, nagy és egyöntetü cselekvéssel lehet dülőre vinni. Nem lehet leszállitani CSAK a vasutasok munkabérét, nem lehet csökkenteni egyik, vagy másik nagyiparban dolgozó munkásság keresetét. A leszállitás egyedül abban az esetben vihető keresztül, abban az esetben jogosult, ha az egész vonalon, az ország egész gazdasági életében egyidőben és egyforma arányban történik meg. Ha a munkabérleszállitás általános és a munkaadó részéről becsületes célu, akkor senki sem érzi meg, de viszont senkinek sem lesz haszna belőle, mert csak a számok változnak meg. Ha a munkás husz százalékkal kevesebbet keres, de viszont minden szükségletet husz százalékkal olcsóbban elégitheti ki, ugy kisebb számokkal dolgozik, de a helyzete semmiképpen sem változott meg.

A vasuti mühelymunkások, vagy a puhaszén-bányászok munkabérének leszállitása semmiképpen sem jogos akkor, ha például az épitő-iparban, a vas- és acéliparban, az élelmezési-iparban, nem történik ugyanolyan arányu bércsökkentés, mert végeredményében a kisebb bérért dolgozó munkás fizeti meg másoknak magasabb munkabérét.

A bérleszállitás legfontosabb kérdése azonban az, hogy milyen célt akar vele szolgálni az érdekelt munkaadó-csoport. Ha a cél az, hogy a munkaadónak a kedvezőtlen gazdasági konjunkturák miatt megcsappant jövedelmét fokozza, — ugy a bércsökkentésnek még a szándéka is erkölcstelen és a legnagyobb társadalmi érdekekbe ütközik. Ha azonban a cél az, hogy a nagytömegek élvezzék a munkabérleszállitás előnyeit, hogy a termelés költségeinek leszállitása révén olcsóbban jusson a piacra a kész termék, — ugy bármily fájdalmas is ez az operáció, készséggel fekszünk a mütő-asztalra.

A jelen nagy sztrájkjainak kétségkivül komoly tanulságait MOST kell értékesitenie az amerikai gazdasági életnek. A nagy kérdés nem maradhat eldöntetlen, mert a munkabérleszállitás réme megakadályoz minden jövőbe-tervező alkotást és vállalkozást. Ettől a rémtől meg kell szabadulnunk, ezt a kérdést meg kell oldanunk. Bármennyire nehéz is, bármennyire komoly is, nagyon könnyen megoldható, ha az érdekelt felek: a munka és a tőke egyforma tisztességes, becsületes szándékkal közelednek egymáshoz. És mi hiszünk abban, hogy az egyenes megoldás, a minden érdeket kielégitő végelintézés a MUNKA diadala lesz.

APRÓPÉNZ

Az orgoványi itélet.

Budapest, julius 12.

AZ orgoványi rablógyilkosság ügyében elhangzott birói itélet egyike azon furcsaságoknak, melyek csak a háboru utáni időkben lehetségesek. Rábizonyitották a vádlottakra, hogy 3 embert felakasztottak, hogy kirabolták őket, de ennek dacára a gyilkosság alól felmentették őket, mert kiderült, hogy a kivégzésre parancsot kaptak akkori katonai előljárójuktól — Héjjas Iván, jelenleg szolgálatnélküli főhadnagytól. Maga Héjjas ösmerte be e tényt egy kérkedő hangon tartott nyilatkozatában. És a törvényszék?... Respektálta a nyilatkozatot: nem itélvén el a vádlottakat gyilkosságért. De Héjjas Iránt sem helyezte vád alá. Ugy hogy most van 3 olyan egyén Magyarországon, akik ártatlan 3 embert parancsra felakasztott — de az, aki erre a rendeletet kiadta, azt a biróság nem állitja itélőszéke elé! Nem hiszem, hogy erre példa legyen széles e világon, beleszámitva még Pattagoniát is. Nem füzök ehhez az esethez egy szó kommentárt sem. Maguk a tények ékesebben beszélnek, mint akárminé magyarázat.

Héjjas Ivánnak a neve sokszor előfordult már a közéletünkben. Mindenhol ott volt ő, ahol zavaros állapotok adták magukat elő. Mikor a nemzeti hadsereg Szegedről elindult, 1920-ban, akkor alakitott egy szabadcsapatot és ezzel jött fel a Tisza-Duna közön a fővárosnak, Félegyháza, Halas, Nagy-Körös, Kecskemét, Kunszentmárton irányában. Seregének "csendőrségi különitmény" volt a neve, a legénységet pedig "próbacsendőröknek" hivták. Az orgoványi 3 gyilkos is ezen minőségben szerepelt; különben mindnyájan kiszolgált katonák voltak. Amint a törvényszéki tárgyalás igazolta, ennek a fegyveres csapatnak feladata volt a zsidóságot üldözni, megfélemliteni, ott, ahol mód van reá — láb alól eltenni. Azon ürügy alatt, hogy a románokkal paktáltak, behatoltak az izraelita kereskedők házaiba, ott az értékes ingóságokat összeszedték, elvitték, eltulajdonitották. Valóságos terrort terjesztettek — annyira, hogy a megrémült zsidóság száz és ezer számra menekült az egész vidékről. Családok voltak, akik egyenesen Bécsbe futottak. Budapesten ma is többen tartózkodnak. Egy részük soha többé vissza sem megy. Az orgoványi gyilkosság után még egy évre is fordultak elő erőszakosságok. Igy Solton 1921-ben megtámadták a vásárosokat, Kunszentmiklóson pedig mintegy hatósági intézkedésre üzték ki a zsidókat. (Förster főszolgabiró esete.) Az egész Duna-Tisza közben jelenleg is csak a legszegényebb zsidócsaládok maradtak meg. — Ez az állapot ott a valóságban.

...És Héjjas Iván addig nyugodtan él Budapesten, a VI-ik kerületben, az Eötvös-utca 26. sz. a. van a lakása. A lakáshivatal 2 szobát és 1 előszobát rekvirált számára Dr. Eötvös Bálint 4 szobás lakásából. Eötvös Károly fia, aki maga is ügyvéd, mindent elkövetett, hogy vendégétől megszabaduljon, de ezt semmi módon sem érhette el. Héjjas beköltözködött hozzá erőszakkal, használja a szobáit, a butorait, égeti a villany lámpáit, fogyasztja a vizét, beszélget a telefonján és mindezért nem fizetett eddig egy fillért sem. Eötvös Bálint irt neki, hogy legalább téritse meg a költségeit. Válaszra perszer a Tisza-Eszlár-i védő fia nem érdemesült. Héjjas szobáiban állandó őrség áll készenlétben. Az előszobában éjjelenkint 5—6 ember hál. Eötvös maga csak ugy lopja ki és be magát a saját lakásába... Igy beszélte el ezt tegnap nekünk maga Eötvös Bálint egy társaságban, a Balaton kávéházban, Gál Sándor v. képviselőházi elnök, Rabins Dezső tábornok, gr. Gyürky István stb. urak jelenlétében.

Pázmándy Dénes.

GYÁSZMISÉT MONDTAK EGY MEGTÉRT JAPÁNÉRT.

NEW YORK, jul. 27. — Ünnepélyes gyászmise volt a St. Patrick katedrálisban Dr. Jokicho Takamine közismert és jónevü japán vegyész lelkiüdveért, aki hosszas betegség után mult szombaton meghalt. Hat héttel ezelőtt kereszteltek meg katholikussá. Holttestét a Woodlawn temető kriptájában helyezték el. Temetésén az amerikai és japán előkelőségek százai vettek részt.

Amerika uj Kolumbusa

Az történt, hogy a californiai egyetem egyik tanára a berlini egyetemen előadássorozatot tartott Amerikának a nemzetközi kulturához való viszonyáról. Előadássorozatát természetesen német nyelven tartotta, mert hiszen ez az egyetemi tanár német származásu s főként arra törekedett, hogy az uj Amerikát mutassa be a fáradt Európának. Határozottan sikert ért el előadásaival, amelyeknek a lényege az volt, hogy a "melting pot" már kezd egységes amerikai karakterben kicsucsosodni s ez az egységes karakter már olyan kulturális kifejezésre törekszik, amely tagadhatatlanul elüt a megszokott európaitól. Megjegyezte például, hogy amig a multban Longfellowt, Bret Hartpot, Emersont erős lelki kapcsok füzték az angol-szász eszmekörhöz, addig az uj amerikai filozófusok, irók, müvészek, alkotók minden idegszála az amerikai légkörben gyökeredzik s ez a szerves kapocs köztük és az amerikai légkör között kifejeződik az alkotásaikban is.

A californiai egyetemi tanár kijelentései valóságos felfedezés számba mentek a német hallgatók előtt. Régi európai hiba, hogy valahányszor kulturális problémára kerül a sor Amerikával kapcsolatban, bizonyos jóakaratu vagy talán rosszakaratu vállveregető hangba esnek, mert véleményük szerint Amerikáról csak lóhátról lehet beszélni. Ez, enyhén szólva, óriási baklövés és kétségtelenül a helyzet nem ismerésére vall. Tavaly jelent meg egy Hollander nevü német irónak Amerikáról szóló könyve. Hollander, következetesen a külföldi utazókhoz, akik "tanulmányuton" vannak, össze-vissza három hónapot töltött az Egyesült Államokban, ellenben olyan terjedelmü könyvet irt, amely, hogy alapos lehessen, legalább is egy esztendei tartózkodást követelt volna. Hollander feltételenül két körülményben bizott meg, amikor a könyvet megirta: először is európai olvasói nem képesek ellenőrizni állitásai való voltát, másrészt bizott tollának ügyességében, amely fél megfigyeléseket is ugy tud beállitani, mintha azok egész megfigyelések lennének. A könyv rendkivül népszerü közép Európában, azt lehetne mondani, hogy népszerübb, mint amilyen a császár volt Németországban a háboru előtt, viszont ferde képben mutatja be az Egyesült Államokat. Nem bizonyos, hogy Hollander rosszakarattal irta a könyvet; de hogy a jóakarata problematikus, arra eskü lehetne tenni.

Ha Hollander állitásait szembeállitjuk a californiai egyetem tanárának állitásaival, akkor természetesen két egymásnak teljesen ellentmondó képet nyerünk. Mi, akik Amerikában élünk s Amerikában keressük meg a kenyerünket, mindkét álláspontot nyugodtan ellenőrizhetjük s mérlegre tehetjük. A californiai egyetemi tanár előadássorozatának legfontosabb része, hogy kulturális téren Amerika már a maga lábain jár, ami alatt az értendő, hogy gondolatok, ötletek, érzések pattannak ki az amerikai lélekből, amelyeknek hasonmását hiába keressük Európában. Amerika megszünt utánozni, sőt már ott tart, hogy Amerikát lehet utánozni. Walt Whitman, a camdeni apostol valósággal forradalmat teremtett az európai költészetben s szintugy Whisler és Sergant festők az európai festőművészetben. Az amerikai technikai felfedezések nélkül Európa is sok szempontból kevésbbé modernnek látszanak. Szociális téren, a filozófiai terrénumán egyaránt a maga egyéni hajtásaival dicsekedhetik el Amerika.

Hollander ezekkel a merész, azonban igaz állitásokkal szemben mit mond? Lelövi a "ziccert", hogy ugy mondjuk, amikor Amerikáról megálapitja, hogy a méretek országa. Ehhez ugyan fölösleges Amerikába jönni, hogy ezt valaki megállapitsa. Összehasonlitja az amerikai zajt a jázz muzsikával. Ez is vérszegény ötlet. Általában állandóan a gyorsaságot hangoztatja s közben elefelejti, hogy vannak itt lassan, de alaposan érő alkotások is, üzleti téren ép ugy, mint az alkotás mezején. Nem egészen bizonyos, hogy Hollander, a népszerü német iró találkozott-e egyáltalán yankee amerikaival. Nem egészen valószinü, hogy járt-e olyan otthonban, amelyben amerikai hagyományok szerint élnek. Az sem bizonyos, hogy amerikai egyetemen, laboratóriumban járt-e valaha is. Mégis feljogositva érzi magát arra, hogy Amerikáról könyvet irjon. S a könyvet kapva-kapják Európában s ugy olvassák, mint egy lexiconnak szines részét, amely akkor is érdekes, ha ábrák nélkül jelenik meg.

Mindezzel kapcsolatban rendkivül érdekes tünet, hogy a berlini sajtó élénk érdeklődést tanusit az amerikai egyetemi tanár előadásai iránt. Az egyetemi tanár előadásaihoz többen hozzászóltak s a tudományos és müvészeti korifeusok közül nem egy megállapitotta, hogy az amerikai tanár információi mégis megbizhatóbbak s ennélfogva értékesebbnek minősitendők, mint azok, amelyekkel Hollander látta el a német olvasókat. A californiai tanár minden szaváról kiérezni a tárgyilagosságot s nem esik abba a hibába, hogy Európát lesajnálja, mert Amerikát dicsérni akarja. Épen azért tudja érdemlegesen dicsérni, mert tárgyilagos s mert nem váltja ki az ellentmondást azokból, akiket méltán intelligensnek lehet nevezni. Igazán már itt az ideje, hagy a valódi Amerikát fedezze fel valamilyen ujkori Columbus Kristóf az európaiak részére!

HADIÁLLAPOT LÉPETT ÉRVÉNYBE DENISONBAN.

AUSTIN, Tex., julius 27. — Neff kormányzó kiálványt bocsájtott ki, melyben Denisont, ahol a vasuti mühelymunkások sztrájkjával kapcsolatban zavargások voltak, hadijog alá helyezte. A nemzetőrség öt századа utban van Denisonba. A hadijog már életbe lépett.

LEDOBTA FELESÉGÉT AZ ÖTEMELETES HÁZTETŐRŐL.

NEW YORK, jul. 27. Harold Millert, aki ugy ölte meg feleségét, hogy lehajitotta egy öt emeletes ház tetejéről, Talley biró ma husz évtől élethosszíglan tartó elzárásra itélte. Azzal védekezett, hogy elcsipte feleségét, amikor telefonon találkát adott egy másik férfinak s oly dühbe jött, hogy nem tudta magát fékezni.

ÉHHALÁLT SZENVEDTEK AZ ÉLELMET SZÁLLITÓK.

NEW YORK, jul. 27. — Igen sok éhségtől elgyengült orosz paraszt esett össze holtan az uton, hazatérőben a kazáni kerület élelmet kiosztó állomásáról, hatalmas kukoricás zsákokkal megrakva. Az éhség megölte őket, mielőtt a kukoricával hazaértek s azt eledellé elkészithették volna.

PÉNZÉT PONTOSAN BIZTOSAN GYORSAN KÜLDI POSTÁN SÜRGÖNYILEG

Magyarországra és Csehoszlovákiába **50 centért sürgönyileg** küldünk minden 1000 koronán felüli kerek összeget.

Magyarországon, Jugoszláviában és Ausztriában **készpénzdollárokat** is kifizettetünk. Az átutalási dij 3 dollár minden 100 dollár után. Sürgönyi dollárkifizetés Magyarországra külön 2 dollár, más országokba 4 dollár.

HAJÓJEGYEK — BETÉTEK.

KISS EMIL BANKHÁZA
133 SECOND AVENUE, NEW YORK, N. Y.

A M. Kir. Államvasutak Menetjegyirodájának kizárólagos képviselője.

A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank kizárólagos képviselője.

KÁNIKULAI SZÖRNYÜSÉGEK

Ad notam: A csap utján
végestelen végig.....

Határmentén
Végestelen
Végig.....
Minden kis őrháznál
Finánc díszlik.
Minden kis őrháznál
Kettő, három....
Sejhujj....!
Mégis utalt
Csempésznek a
Nyáron.

Határmentén
Végestelen
Végig.....
Sok bootlegger
Bő termése érik....
Bryan mester
Bárhogy kiabálhat
Sejhujj....!
Fittyet hánynak
A száraz
Ligának.

Határmentén
Végestelen
Végig.....
A sok viszkit
Gallonszámra mérik.
Volstead apánk
Fenyegethet, kérhet...
Sejhujj....!
Mégis, mégis..
Saufolják a
Mérgest....!

Határmentén
Végestelen
Végig.....
Italcsempész
Felhizik az égig.
Hálás szemmel
Tekint fel az
Égre.....
Sejhujj....!
S brochet mond a
Szárazak
Fejére....!

HAFIZ.

FEJLŐDÉS ÉS VISSZAFEJLŐDÉS

Bryan, a tudós.

William Jennings Bryan legutóbb a Baldwin Wallce College-ban, Bereaban tartott előadást. Az Egyesült Államok e vezető közéleti férfia, a multban kétszeres elnökjelöltje, társadalmi és fejlődéstani kérdésekről beszélve azt mondta, hogy az ember annyit ér, amennyit munkájával keres. Ha valaki ennél többet próbál meg összegyüjteni, megcsalja a társadalmat. Az az ember, aki nagy dolgokat müvel, tulságosan elfoglalt ahhoz, hogy összegyüjtse, amit keresett, és aki többet gyüjt halomra, az tulságosan elfoglalt a gyüjtésben, semhogy munkával keresné meg azt, amit kap"

"Ki tudja megmérni annak az embernek az értékét, aki a villamosságot lehozta az egekből — kiáltott fel Bryan — s milyen értékek az emberiségnek azok az emberek, a kik felfedezték a gőzgépet, a rádiót, a telefont, a gramofont, a jéggépet?!"

Majd a tudomány fejlődéstani elméletére térve át, a politikus megállapitotta, hogy a természet növényi és állati fajai sohasem változtak meg, hogy egy faj megjavulhat, de nem változhat meg, hogy, egyszóval, nincs fejlődés.

Minden ponton megegyezünk Bryannal s csak arra kivánunk rámutatni, hogy a fajok nem javulnak meg, hanem elkorcsosodnak. Végeredményben az elefánt elkorcsosodott mammut és a kagyár visszafejlődött oroszlán. Fajok nem keletkeznek a természetben, de vannak fajok, a melyek kihalnak. Nincs fejlődés a világban, de van visszafejlődés.

Az emberi társadalom is, a mely nem adja meg legnagyobb értékeinek, tudósainak, felfedezőinek a maguk megérdemelt jutalmát, szintén visszafejlődőben van.

Az a középkor, amelyet szeretünk sötétnek mondani s oly feketére festeni, amennyire csak tudjuk, ebből a szempontból óriás magaslatokon állott felettünk. Az alkotó és az egyes nemzetek jellemét és egyéni életét kidomboritó nemzetköziséget, amelyet egyrészt a kommunizmus, másrészt a pacifizmus utjain ma hiába keresünk, a "sötét" középkor megteremtette a kereszténységben. A nemzetközi nyelvet, amelyet mi hiába próbálunk kialakitani, az esperantoban, az idoban, a középkor megvalósitotta a latinban. A sötétség kora, olyan felvilágosodott volt, hogy a földi javak óriás bőségével, az egyházi vagyonok roppant méreteivel halmozta el a tudósait és felfedezőit, akik akkor papok és szerzetesek voltak, akik az ó-kor romjain, a népvándorlás borzalmas csataterein ujra megtanitották az eldurvult és állati sorba sülyedt embereket, hogy ekével kovácsolják a kardot és megmüvelték a vértől ázott harcmezőket. Az ostoba, buta középkor, oly bőles volt, hogy a papi nőtlenség felállitásával elkerülte az egyházi vagyonnak, a tudósok és felfedezők vagyonának átszállását mélatlan, elkorcsosodott utódokra s a földi javakat a papok és szerzetesek, friss, uj tehetséges nemzedékének mentette meg.

Vannak emberek, akik száz millió dollárt keresnek életükben — mondta Bryan, — a ma tudósai és felfedezői, akik nem papok és szerzetesek többé, nem igen tartoznak ezek közé.

Mindenben egyetértünk Bryannal, de szeretnénk, ha egy ilyen nagytekintélyü politikus meddő kritika s merő ténymegállapitások helyett, bármennyire igazak és mélyre hatóak is azok, propagandát kezdene azért, hogy a villamosság ragyogó korába kozzák vissza a középkor világitó sötétségét s alapitsák meg ujra a tudósok, a felfedezők, a müvészek egyházát.

PÉNZKÜLDÉS
általunk legolcsóbb, legbiztosabb, leggyorsabb.
HAJÓJEGYEK
KÖZJEGYZŐI ÜGYEK
BANKBETÉTEK

American Union Bank
Németh János
ELNÖK
Fouzlet- 10 East 22nd St
Fiók- 1597 Second Ave Corner 83 St
A bankpalotában New York City

AZ "INDIANOLE PARK" MULATÓ UJ GAZDÁJA.

COLUMBUS, O., julius 27. — Az Indianola Park mulatóhelyet tiz esztendőre kibérelte B. J. Steele, az egyik helyi nyomdavállalat managere és E. P. McKinley ashlandi lakos, a bérlet lejártakor $250,000 árban elővásárlási joggal.

Sérvben szenvedők
dobják el sérvkötőiket.

Ezer és ezer sérvben vagy szakadásban szenvedő ember talál enyhülést és szabadul meg a sérvkötő kellemetlen kinzásaitól STUART® tudományos ADHESIF PLAPAO PADS használatával. Gondolja meg, határozza el magát, dobja el sérvkötőit, a gummi és vasalaku szoritó kötelékeket. Hadd küldjünk önnek

INGYEN próbára PLAPAO

köteléket. Semmit sem számitunk érte, sem most, sem később. Hadd küldjünk önnek bizonyitékokat, hogy a PLAPAO PADS mit müvel másoknál. Hadd küldjünk önnek sérvről szóló könyvet. Eskü alatt tett vallomások az ország minden részéből bizonyitják, hogy a PLAPAO PADS-ek megjavitották azt a kidudorodást, amit "sérvnek" nevezünk. NE VÁRJON, NE KÉSEDELMESKEDJEK. Küldje be nevét és czimét MA, és mi elküldjük INGYEN PRÓBÁRA A PLAPAO-t, a szakadásról szóló könyvet is. Cim: PLAPAO Co., 2347 Stuart Bldg., St. Louis, Mo. hsp—4ll.

A Munkások Barátja
PAIN-EXPELLER
Védjegy Reg. U. S. Pat. Off.
Több mint 50 év óta világhirü szer.
VIGYÁZZON A "HORGONY" VÉDJEGYRE.

SZERENCSÉS EMBER AZ,
akit soha semm baj nem ér. Ön is szerencsés lehet, ha vigyáz magára. Vigyázzon pedig elsősorban a pénzére. Megtakaritott pénzét, avagy óhazai pénzküldeményeit csakis olyan cégre bizza, AMELYET RÉGÓTA ISMER AZ AMERIKAI MAGYARSÁG.
Ránk nyugodtan bizhatja összes dolgait,
mert mi már 20 év óta állunk a piacon és bebizonyitottuk, hogy a legteljesebb bizalomra méltók vagyunk. Levelét és megbizását ide küldje:
Ruttkay Jenő Bankháza
106 Avenue B, New York, N. Y.
ÜZLETÁGAK: Sürgönyi és Postai Pénzküldés. Betétek elfogadása. Pénzbeváltás. Hazautazás. Kihozatal. Közjegyzői ügyek.

Kéznél vannak

Ha pénzt akar küldeni az óhazába gyorsan és a legalacsonyabb árban.

Ha szüksége van tanácsra, hajójegy, külföldi pénz, vagy egyébb pénzügyben.

A 48
Cleveland Trust
fiókbankok
Vagyon $163,000,000

Mindegyikért az összes felelős.

A szomszédságában levő bankban beszélik az anyanyelvét.

Buckeye Rd és E. 117 St.
W. 25-ik utca és Franklin
Woodland és E. 22 utca
Lorain és West 117 utca
Lorain és West 65-ik utca
St. Clair és E. 40-ik utca
Lorain, Ohio

Nemzetközi ügy az ital csempészés

Az E. Á. valószinüen szerződést köt a különböző országokkal a csempészek ellen.

ÖRÜLNEK A SZÁRAZOK.

Remélik, hogy a diplomáciai tárgyalások sikerre vezetnek.

WASHINGTON, julius 27. — A szárazok nagy győzelemnek hirdetik azt, hogy az Egyesült Államok diplomáciai úton fogott a szeszesitalcsempészet megrátlásához. A külügyminiszter tárgyalásokat kezdett Angliával, Mexicoval és mindazokkal az országokkal, amelyekből szeszesitalokat szállitanak Amerikába, tárgyalásokat kezdett avégett, hogy ezeknek az országoknak a kormányai kövessenek el mindent, hogy szeszesitalt ne csempészhessenek határaikon át Amerikába.

Valószinü, hogy sikerül majd a nehézségeket legyőzni és szerződésben biztositani a külországok együttműködését.

A szárazak 1,000.000 gallonra becsülik azt a whiskyt, amit évenként becsempésznek ebbe az országba, amióta a prohibició életbelépett. A csempészés a nagy vigyázat dacára még mindig igen gyakori és igen bőséges. Az egy millió gallon csak találomra való becslés. Senki sem tudhatja pontosan, hogy mennyi wwhiskyt is csempésznek be tulajdonképen.

A szeszes hajók.

Amerikába minden zászló alatt érkeznek olyan hajók, amelyek szeszesitalt szállitanak. Az angol hajókon kivül főképeen a franeia, spanyol és olasz hajók kellemetlenkednek a száraz apostoloknak. A spanyolok és olaszok bort szállitanak ide s versenyeznek a skót whiskyszállitókkal.

A csempészés ügyében Nagy-Britanniával az angol nagykövetség utján tárgyal a külügyminiszterium. És kétségtelenül folynak a tárgyalások Franciaországgal, Olaszországgal, Canadával, Cubával és több más országgal is, mert hiszen a csempészést csak ugy lehet megnehezíteni, ha az összes érdekelt országok jóakarattal igyekeznek az amerikai szárazságot biztositani.

Az Egyesült Államok és Nagy-Britannia közt jelenleg nincsen olyan szerződés, amely a csempészésre vonatkozna. Csak a legnagyobb jóakarattal, a legszabadabb értelmezéssel lehetne bizonyos szerződésekből kihámozni, hogy azok a szeszesital csempészetre is vonatkoznak.

A külügyminiszterium nem hajlandó érdemlegesen nyilatkozni a tárgyalásokról, amig Nagy-Britanniától nem kap választ a megkeresésre. Nem lehetetlen, hogy a londoni kormány azt üzeni, hogy nem vagyunk gyerekek, ne igyunk hát olyasmit, amit alkotmánymódositás utján számüztünk országunkból, viszont ha akarunk inni, ne kivánjuk, hogy más országok akadályozzanak meg abban, hogy hozzájuthassunk az óhajtott italhoz.

Wayne B. Wheeler, az Anti Saloon League jogtanácsosa azt hiszi, hogy sikerülni fog szerződéseket kötni a csempészés megakadályozása végett. Szerinte elegendő volna, ha az érdekelt országok a kikötőikben őriznék ellen az importált árucikkeket s akadályoznák meg, hogy a hajókra csempészek szeszszállitmánya kerüljön.

Mit javasol Wheeler.

Szerinte három módja van a szeszcsempészet megnehezitésének. Az egyik mód az volna, ha az angol kormány utasitaná vámhivatalait, hogy kikötőiből induló hajók rakományait szigorubban őrizzék ellen. A második mód azoknak a hamis exportáló társaságoknak a megrendszabályozása volna, amelyek azért alakulnak, hogy nedves országokba szeszesitalokat vigyenek ki, de tulajdonképen száraz országokba való szeszcsempészéssel foglalkoznak. Harmadik mód az volna, ha megakadályoznák, hogy a hajók két rendeltetési helyre való indulásról is kapjanak bizonyitványt, ez ugyanis lehetővé teszi, hogy megváltoztassák irányukat, ha az amerikai száraz hatóság részéről veszély fenyegeti őket.

Wheeler egyáltalán nem tartaná szokatlannak, ha az amerikai száraz finánceok ellenőrzési jogot kapnának külföldi kikötőkből induló szeszszállitó hajók felett. Kaptak ugymond amerikai tisztviselők ilyen jogot többnejtiségi esetekkel kapcsolatban.

Azt persze beismeri Wheeler is, hogy tehetnek akármit a világ összes hatalmasságai, a szeszcsempészek tuljárnak az eszükön.

A VILÁGBANKÁR LÁTOGATÁSÁRÓL

A SZABADSÁG budapesti tudósitójától

AZ elmult héten érdekes vendége volt Magyarországnak. Meglátogatott bennünket Frank *Vanderlip*, a new yorki City Bank egykori hatalmas elnöke, aki ugyan már visszavonult az üzleti világtól, de azért mégsem lehet azt mondani róla, hogy nyugalomba vonult volna, hiszen *megbizottja egy 50 millió dollárral alakult amerikai kereskedelmi társaságnak, amely pénzét az európai piacon akarja elhelyezni.* Vanderlip azonban nem mint üzletember járja végig az egyes államokat, hanem az az ambiciója, hogy mint az uj világ egyik fia, hathatós gyakorlati tanácsaival segitsen Európa nehéz helyzetén.

Csak pár napig volt Budapesten, de ezt a néhány 24 órát igazi amerikai élelmességgel bőven kihasználta. *Nincs ma Magyarországon olyan vezető egyéniség, akár politikai, akár társadalmi téren, akivel ne érintkezett volna.* Igazi nevezetessége volt Budapestnek. Ahol megjelent autóján, ott az emberek diszkréten érdeklődő pillantásokat küldtek feléje, galambősz markáns feje mindenütt feltünt és az érdekes koponyából valóságos gyermekszemek mosolyogtak ki. Rendesen titkára és fia társaságában lehetett látni.

Mr. Vanderlip Génuában ismerkedett meg az ottjárt magyarokkal és különösen jóbarátságot kötött *Balkányi* Kálmánnal, az OMGE nagytudásu és kiváló igazgató főtitkárával. Balkányi közvetitését kérte a Szabadság budapesti tudósitója, hogy Vanderlip fogadja és nyilatkozzon az amerikai magyarok számára. Mr. Vanderlip lekötelező kedvességgel állt rendelkezésünkre és közvetlen az elutazása előtt a következő nyilatkozatot tette a *Szabadság* számára:

— Az itteni tapasztalataimról csak a *legkedvezőbbet mondhatom*, ami mindenesetre nagy örömére fog szolgálni az amerikai magyaroknak, hogy régi hazájukban egy amerikai csak jó impresesziókat szerezhet. Rövid itt tartózkodásom alatt — mindösszesze négy napot töltöttem csak Budapesten — alkalmam volt a társadalmi élet legkülönbözőbb rétegeivel érintkezésbe lépni. *Mindenütt a legnagyobb előzékenységgel fogadtak. Jól tudom, hogy ez nem nekem, személyemnek, hanem elsősorban az Egyesült Államoknak, amelynek szerény polgára vagyok, szólott.*

— Az első nap a külügyminiszter ur fogadott és ebédet adott a tiszteletemre. Gróf *Bánffy* Miklós külügyminiszterrel urral Génuában volt alkalmam megismerkedni és az ő invitálására egyeztem bele, hogy Budapestre is utazom és itt töltök néhány napot. Ezt a régebbi barátságot ujitottam fel látogatásommal, amely annál kedvezőbb volt, mert a *külügyminiszter ur megismertetett a magyar társadalmi élet legtetején álló hölgyekkel és férfiakkal.* Ebédjén a háziasszonyi tisztet a *miniszterelnök ur felesége* töltötte be, rajta kivül ott volt *Teleky* Pálné grófnő, a volt miniszterelnök neje, Teleky Pál, aki mult évben Amerikában járt, kimentette magát és sajnálkozásának adott kifejezést, hogy betegsége miatt nem lehetett jelen.

— A második napon *Sándor Pál vendége voltam*, akinek a hüvösvölgyi gyönyörü villájában néhány nagyon kedves és meleg órát töltöttem el a magyar pénzügyi világ és a politikai élet vezetői társaságában. *Felejthetetlen lesz számomra az a magas nivóju vita, amelyet a volt magyar pénzügyminiszterrel Teleszky Jánossal folytattam.* Az estély nagy jelentőségét emelte az a körülmény, amelyre magyar barátaim felhivták a figyelmemet, *ez volt az a ritka alkalom, amikor a politikai élet legextrémebb vezetőférfiai a fehérasztal mellett találkoztak.* Hiszen ott ült egymás mellett *Bethlen* István gróf, Magyarország miniszterelnöke, a magyar szellemi élet hatalmas vezére s a magyar kultura kiválósága *Apponyi* Albert, akit azonban politikailag hatalmas rés választ el a miniszterelnöktől, de ott volt a zsidó *Vázsonyi* Vilmos, az ellenzéki vezér is. *Ezek az emberek Sándor Pál vendégszerető házánál hosszu idő után elfelejtkeztek minden személyi és politikai ellentétről és sulyos, nehéz problémákról, megértésel vitatkoztak egymással.*

— Itt találkoztam 30 éves barátommal *Brentano* követtel, a mi uj budapesti megbizottunkkal, akiről megállapithatom, hogy a *magyar társadalom vezetőköreinek bizalmát birja és mindenfelé csak megértő szeretettel beszéltek róla.*

— A következő napon *Walder* Gyula a Pesti Hazai Takarékpénztár vezérigazgatója hivott meg házába, akinél ismét a magyar finánevilág kitünőségei adtak egymásnak találkozót.

— Sajnos, az idő rövidsége miatt most nem időzhetem tovább Budapesten, Bukarestbe megyek, de onnan még visszatérek Budapestre és remélem, hogy lesz alkalmam arra, hogy tapasztaltaimat ujra kibővitsem.

— Még csak azt akarom mondani, hogy Budapesten 21 évvel ezelőtt jártam és ez *idő alatt Magyarország fővárosa hihetetlenül sokat fejlődött.* Meg kell gondolni azt, hogy Magyarország agrárállam és igy ez a fejlődés különösen nagy jelentőségü.

Szerettünk volna még valamit hallani az amerikai magyarokról, de az amerikai bankár kijelentette, hogy mint ilyenekkel nem foglalkozott, csak azt tudja *becsült és derék polgárai az Egyesült Államoknak.*

A magyar pénzügyi világ tisztában van azzal, hogy Vanderlip látogatása nem *jelent közvetlen anyagi hasznot az országnak* és az állandóan felszinen tartott, vagyis inkább remélt amerikai kölcsön ügyét nem viszi előbbre. Viszont azonban nagy sulyt helyeznek arra, hogy *Vanderlip a maga erkölcsi sulyával törjön pálcát mellettünk.*

Vanderlip már kétszer beutazta Európát a világháboru után. Az első alkalommal érdekes könyvben mutatta ki, hogy milyen rombolást vitt véghez Európán a háboru, második utja végén pedig egy másik könyvében javaslatokat tett Európa ujjáépitése tekintetében. *Vanderlip uj könyv megirására készül, mely mindenesetre szenzáció lesz ugy Amerikában, mint Európában. Ebben a könyvben már rólunk is lesz szó és ha csak néhány sorban hivja is fel a világ figyelmét a mi igazságtalanul kapott sebeinkre, ugy annak fontossága elvitathatatlan.*

Mindettől függetlenül megbeszélései során olyan momentumok merültek fel, amelyek valószinübbé teszik, hogy bizonyos *tekintetben még anyagi előnyünk is lesz ebből a látogatásból.*

Vanderlip semmiesetre sem távozhatott tőlünk rossz impressziókkal. Erre vall egy kis epizód hire, amely Bukarestből érkezik. Eszerint Vanderlip fogadta az egyik cseh sajtóorganum bukaresti tudósitóját és a nekünk ellenséges ujságiró előtt olyan kijelentéseket tett, hogy *nem helyes az alacsonyabb kulturáju románok fenhatósága alá helyezni a magasabb kulturával rendelkező magyarokat Erdélyben.* A cseh ujságiró védekezni próbált, de ugylátszik a *higgadt amerikai üzletembert nem lehet félrevezetni.*

Paizs Ödön.

VANDERLIP NYILATKOZOTT AZ EURÓPÁT FENYEGETŐ NAGY PÉNZÜGYI ÖSSZEOMLÁS FELŐL

Kis kölcsönökkel Amerika nem segithet Európán, csupán elodázhatja az általános összeomlást — mondja a vezető amerikai pénzember.

A JÓS HÁLÁTLAN HIVATÁSA JUTOTT VANDERLIPNEK.

Németország növekvő munkanélküliség, emelkedő árak és társadalmi zavarok kora előtt áll.

BERLIN, julius 27. — Frank A. Vanderlip, vezető amerikai pénzember, aki most tanulmányuton bejárta Ausztria és Németország minden nagyobb városát, utjában Franciaország és Anglia felé ma Berlinbe érkezett s összefoglaló nyilatkozatot tett eddigi tapasztaltairól.

Egész Európa reménytelensége, a gazdaság pusztulás, az erkölcsi és politikai bombás, az előrelátott forradalmak lappangó és mindinkább közeledő árnyai festik megrázóan tragikussá ezt a nyilatkozatot. A feltétlen gazdasági és pénzügyi tudás, a kérlelhetetlen logika az el nem hárithető végzet dübörgő lépteit hangoztatják ki a nyilatkozat egyszerű, világos, száraz stilusából.

Kis kölcsönökkel Amerika nem fog segiteni Európának, kezdte nyilatkozatát Vanderlip — hanem csak ki fogja tolni az általános összeomlást s amig a helyzet meg nem változik, Amerika számára a legjobb, ha távol tartja magát az európai pénzügyektől."

"Európa zavarai nem amerikai adósságaiból fakadnak, — folytatta a kiváló pénzember, — mert Európa a elgkevésbbé sem gondol komolyan ezekre a kötelezettségeire. A dolognak még lélektanilag sines jelentősége, a mikor egy nemzet sem fizeti meg még a kamatokat sem az E. Á.-nak."

"A jós szerepe jutott számomra, hálátlan feladat, amelyben már el is fáradtam. Nagy gonddal kutattam Európában reményeket igérő vonások után; de öszintén nézve a dolgokat, a helyzet sulyos."

"Németország pénzügyi bomlása nem fog Ausztriáéval közös nyomokon haladni, mert köztük lényegbeli különbségek vannak. A német nép tizszer akkora, mint az osztrák s igy az ő problémái is tizszerte komolyabbak. A német vérmérséklet sem olyan, mint az osztráké. S ezért hasonlithatatlanul nagyobb pusztulása az iparnak és a pénzügyeknek fog bekövetkezni Németországban, mint Ausztriában, mielőtt még a márka lezuhanna a korona szintjére."

"A fenyegető összeomlás tünetei a felület alatt vannak. Az első indokok az ipari termelés csökkenésében rejlenek. Ha a jelen pénzügyi feltételek nem változnak meg rögtön, az ipar stagnációja elkerülhetetlen. Az ipart végzetes eshetőségek fogták közre. Ha a márka emelkednék, vagy ha épen esnék is, az ipar gyorsan elvesztené a márka eddigi eséséből eredő látszólagos előnyöket. S ha a márka továbbra is zuhanni fog, a bankok nem fognak tudni hitelt nyujtani, amelyre pedig az iparnak szüksége van."

"Pillanatnyilag a német kivitel ösztönzéseket nyert, de ezek az ösztönzések csak rövid életüek lesznek. Németország növekvő munkanélküliség, emelkedő árak és társadalmi zavarok kora előtt áll."

"Juniusban még mindig meg lehetett volna menteni a német helyzetet, annak a kölcsöntervnek megvalósitásával, amelyet akkor felszinre hoztak."

"De a kölcsön lehetetlen volt a jóvátételi követelések észszerü átalakitása nélkül, Franciaország azonban még vitázni sem engedett e felől. A francia makacsság megérthető Franciaország pénzügyi helyzete szempontjából. Az elkövetkező jóvátétel illuziójában, a franciák 80,000.000.000 frankot költöttek országuk helyreállitására. Igy Franciaország 80,000,000.000 frank rövid lejáratu kincstári papirral fedezetlenül áll. Ezért nem lehetnek a franciák észszerüek. Innen van az, hogy lehetetlenségeket teremtettek, amelyekből a német pénzemberek szerint nincs kint."

"Mi, Amerikában, eddig fél milliárd dollárt kölcsönöztünk ebben az évben Európának. Ha a viszonyok jók volnának, ugy hitelt kellene nyujtanunk. De a viszonyok nem javulhatnak meg, amig a költségvetéseket józanul meg nem változtatják."

"A szövetséges hatalmak adósságainak elengedése, amelyekkel a mi kormányunknak tartoznak, nem gyógyitaná meg a helyzetet s én erősen meg vagyok győződve arról, hogy nekünk nem szabad ebben az irányban lépéseket tennünk. Az európai államoknak nyiltan el kell ismerniök adósságaikat s minden erejüket meg kell, hogy fesczitsék, hogy minden lehető gazdasági uton fizessenek, amennyit csak tudnak."

"Hogy az egyszer elismert adósságokkal, mit akar majd tenni Amerika, az más kérdés. De a visszafizetett pénzek felhasználásának kérdésében a világ felépitése majd komoly megfontolás tárgyát kell, hogy alkosson."

Meghalt a fürdőkádas nagybeteg

Milton B. Mackall hadnagy, a kit négy évig fürdőkádban gyógykezeltek, kiszenvedett.

KÜLÖNÖS GYÓGYKEZELÉS.

Mrs. Harding is érdeklődött sokszor a hős hadnagy iránt.

BALTIMORE, Md., jul. 27. — Érdekes ember halt meg a Fort McHenry Hospitalban. Kiszenvedett Milton B. Mackell hadnagy, aki az elmult négy évben majdnem megszakitás nélkül fürdőkádban volt sulyos hátgerinc bajának gyógykezelése közben.

A hős hadnagyot a legnagyobb katonai pompával temették el. A temetési szertartás Baltimoreban kezdődik, ahol részt vesz azon a marylandi nemzetőrség negyedik ezrede, a külháboruk veteránjainak egyesülete és az American Legion.

Mackall hadnagy 1918-ban került a Fort McHenry kórházba. Akkor azt hitték, hogy nem él pár hétnél tovább. A hátgerincsebeinek eső segitségével való kimosása nem volt megfelelő, ennélfogva Dr. A. P. Herringnek az a gondolata támadt, hogy fürdőkádban kell állandóan tartani, hogy a viz tisztitsa a sebeket.

Négy évig tartották igy a lelket a szerencsétlen veteránban. Az utóbbi hetekben a nagy hőség igen elgyengitette a beteget. A gyomra megbénulása következtében nem tudott enni. Ez a bénulás tovább terjedt s halálát okozta.

Mackall hadnagy a kórházban egyike volt a legvidámabb betegeknek. Ugy értett a betegek szórakoztatásához, mintha hivatásos enterténer lett volna. Számos beteget megtanitott az ukukulen való játszásra s zenekart szervezett belőlük. Gyakran adott hangversenyt a tanitványai kisérete mellett.

A kórházban is tanujelét adta hősiességének, épugy mint a haretéren. A legutóbbi tüz alkalmával a kórház minden betegét kiszállitották, csak őt nem. Féltek, hogy megrázásával halálát okozzák. Szerencsére nem kellett kiszállitani.

Harding elnök, amikor Baltimoreban járt, meglátogatta a kórházban a hadnagyot és elbeszélgetett vele. Azóta minden héten kapott virágot Mrs. Hardingtól, aki rendkivül érdeklődött az állapota iránt. A mult héten nemcsak piros rózsák érkeztek a Fehér Házból, de levelet is irt az elnökné, sajnálkozását fejezve ki afölött, hogy a hadnagy állapota nem javult.

Mackall hadnagy kiváló baltimorei család sarja volt.

KILÉPETT AZ IR SZABAD ÁLLAM KORMÁNYÁBÓL.

DUBLIN, jul. 27.—Gavan Duffy az ideiglenes kormány külügyminisztere lemondott, mert habár megegyezik a kormány katonai politikájával, más fontos és sürgős kérdésekben, oly sulyos ellentétbe került a kormány többi tagjával, hogy nem maradhat tovább a kormányban.

KISS EMIL
205 Second AVE. NEW YORK, N.Y.
50 centért küldi sürgönyileg az Ön pénzét

Nincs többé ősz haj! Igazi hajfiatalitó! Nem hajfesték!

Hosszas tudományos kisérletezés után végre sikerült egy olyan hajfiatalitót feltalálni, mely nemcsak könnyen kezelhető, hanem teljes megelégedést nyujt használójának, a mennyiben tökéletesen **visszaadja a haj régi színét** s eltünteti a fejről a szürke csikokat, az ősz hajszálakat, az ifjuság ez árulóit. — Nem kell többé senkinek ősz hajjal járni, ami legelőbb tünteti fel az öregséget. Hozassa meg még ma.

Egy üveg hajfiatalitó ára használati utasitással egy dollár és 25 cent, öt üveg öt dollár. — Őrizkedjen értéktelen utánzatoktól s cimezze rendelését s a pénzt e cimre:

VÖRÖS KERESZT PATIKA

8901 BUCKEYE ROAD, CLEVELAND, O.

ZICHY GRÓFNÉ IGEN BOLDOG MENYECSKE

A grófné, aki amerikai leány volt, Atlantic Cityben táncol a férjével együtt heti 1000 dollár fizetésért.

ATLANTIC CITY, N. J., julius 27. — Azok, akik nem szivesen látják, ha a gazdag amerikai lányok európai grófokhoz vagy más főurakhoz mennek nőül, azt a hirt költötték Gróf Zichy György Ede feleségéről, a volt Miss Charlotte Gardiner Demarestről, hogy megbánta a gróffal kötött házasságát.

"De már ezt ne mondja senki!" — jelentette ki a volt Miss Demarest. — "Hogy én megbántam volna, hogy Zichy grófhoz mentem feleségül? Az égre mondom, hogy nem! Dolgozni fogunk együtt s tudjuk, hogy boldogulunk."

Zichy gróf, aki New Yorkban ügynökösködött, május 9-én szöktette meg és vette nőül Miss Demarest. A dolog főkép azért keltett országos szenzációt, mert a bájos amerikai leány, azon a napon szökött meg a gróffal, amidőn esküvőre kellett volna mennie a dusgazdag George Burtonnal, egy sörgyárosnak a fiával.

Zichy gróf és a felesége hamarosan szükes anyagi viszonyok közé kerültek, mert a grófnak nem volt megtakaritott pénze, az após meg nem volt hajlandó segélyezni őket. Haragudott az öreg a leányára, hogy a gazdag kérőt eserben hagyta.

Kénytelenek voltak elfogadni az egyik atlantic cityi szállodának ajánlatát, amely táncosoknak szerződtette őket hat hétre heti 1000 dollár fizetés mellett. A mult csütörtökön kezdtek dolgozni. A müsoron ugy szerepeltek, mint "királyi" sarjak. Bár még lámpalázzal küzdenek, egyre nagyobb sikert aratnak táncukkal. A grófnő igen nagy feltünést kelt uj divatu bokáig érő ruháival, amelyeket most hozatott Párisból.

"Mivel üzlett képesség egyikünkben sines, legkönnyebbnek a táncczal való kenyérkeresetet véltük. Ha mint táncosok nem boldogulhatunk, majd megpróbálunk mást, — mondotta a grófné. — Mindkettőnket nagy fényüzésben neveltek fel s ezt a könnyü módot választottuk arra, hogy megszokott életmódunkat folytathassuk."

"Boldogulnunk kell. Edét minden tehetségemmel támogatni fogom. Mindig együtt lépünk fel. Boldogitó tudat az, hogy elősegithetem az uram boldogulását.

"Sohasem bántam meg lépésemet s igen-igen boldog menyecske vagyok. Ahhoz a férfihoz mentem, akit szerettem s igy csak boldogság lehet osztályrészünk, bármi történik is. A szinpadon való bemutatkozástól rettegtünk, de már egyre jobban hozzászokunk a közönség előtt való megjeleneshez. Mondhatom, igen kellemes tapasztalat.

Kijelentette a grófné, hogy Burtonról nem hallott semmit, amióta faképnél hagyta.

MEGKERÜLT A BALTÁVAL VÉRENGZŐ GYILKOS.

CINCINNATI, O., julius 27. A rendőrség letartóztatta elsőfoku gyilkossággal vádolva az 52 éves Thomas Scott helyi lakost, aki beismerte, hogy ő vagdalta össze baltával a 24 éves William Shires-t, akinek holttestét a Carlisle ave. 713. száma alatt levő házának pincéjében találták. A gyilkost lekisérték a gyilkosság szinhelyére, ahol a vérnyomok hatása alatt beismerte bünét s elmondotta, hogy annak palástolására fel is gyujtotta a házat.

Garantáljuk,

hogy pénzküldési megbizatásait olyan árfolyamon fogjuk számitani, mely árfolyam e lapban pénzének beérkezése napján hirdetve van.

Tegnapelőtti árfolyamaink a következők voltak:

1000 magyar kor.	$—.75
1000 osztrák kor.	$—.05
1000 csehslovák k.	$23.00
1000 jugoszláv kor.	$ 3.50
1000 román lei	$ 6.70

Azon mérsékelt átutalási költségek, melyeket a fenti pénzárfolyamhoz hozzászámitunk, megtalálhatók a "Szabadság"-nak "Vasárnap" cimü szines heti mellékletében állandóan megjelenő hirdetéseinkben, minthogy a fenti árakban az átutalási költségek nincsenek beleszámitva.

Árkedvezmény nagyobb összegeknél.

Hajójegyek az összes vonalakra.

6 koronás magyar válaszbélyeg 100 drb $2.00. — Csehszlovák válaszbélyeg 2½ koronás $3.50 ötven darabonkint.

Irjon hozzánk árjegyzékünkért, melléft pénzt küld haza.

S. DE VITA, Bankár

2105 FIRST AVENUE, NEW YORK.
(108-ik utca sarok.)
— Állami felügyelet alatt. —

A KIELI TENGERÉSZETI ISKOLÁT KIFOGÁSOLJÁK.

PÁRIS, jul. 27. A nagykövetek tanácsa éles hangu jegyzéket küld a német kormánynak, melyben haladéktalan lebontását kivánja a tüzelést figyelő és célt belövő iskolának, melyet a tengerészeti hatóság a kieli csatorna egyik harcászatilag fontos pontján állitott fel. A szövetségesek szakértőinek véleménye szerint ez bármikor eröddé volna átalakitható, mely uralná a csatorna bejáratát. Szerintök ez az iskola ujabb s egyik legkirivóbb megsértése a versaillesi béke haditengerészeti feltételeinek.

Daytoni Olcsó Pénzküldés

HAJÓJEGYEK oda és vissza bármely vonalra.
PÉNZKÜLDÉS a világ minden részébe, a legolcsóbb árfolyam mellett.
Ha hozzátartozóit ki akarja hozatni,
Ha utlevelet vagy iratokat kell beszerezni,
Ha házat vagy telket akar vásárolni,
Ha magát vagy házát akarja biztositani,
ugy forduljon bizalommal a City National Bank of CITY TRUST & SAVING BANK külföldi osztályának vezetőjéhez, LUSTIG RUDOLF urhoz. — Lelkiismeretes kiszolgálásban részesül.

CITY NATIONAL BANK
CITY TRUST & SAVINGS BANK
THIRD ÉS MAIN ST. SAROK, DAYTON, O.

FIÓK-IRODÁK:
610 East 5th St. sarok. — Filmore és Xenia Ave. sarok. Third és Main. 1719 W. Third St. Third és Broadway sarok.

D—41

BETEG EMBEREK ÉS ASSZONYOK!

Jövőbeli egészségük, talán életük függ attól, a mit most cselekszenek.

Az én hirnevem 22 évi eredményes müködésem alapján épült, miután sok ezer olyan esetben segitettem a betegen, mikor már senki más nem tudott segiteni. Az én módszereim különbözők. Mindig a legujabb tudományos készüléket és gyógyszereket használom. Minden beteget tényleges betegsége ellen kezelek. Bármilyen kezelésben részesült eddig, bármilyen baja is legyen, ha betegsége gyógyitható, ugy megmondom önnek; ha betegsége nem gyógyitható, nem vállalom el a kezelését.

Erőteljes X-sugár vizsgálat utján a legtöbb esetben meg tudom állapitani a betegséget. Nem találgatunk. Megvizsgálom vizeletét és vérét és megmondom, hogy megnősülhet, vagy férjhez mehet-e.

Idült vérmérgezéseket gyógyitok a 606 és 914 szerekkel, valamint más elsőrendü gyógyszerekkel.

Saját laboratoriumom van, a hol a beteg megkapja orvosságát, anélkül, hogy gyógyszertárba kellene mennie. Értesiteni akarom önt arról, hogy az én kezelésem a legjobb, módszereim a legujabbak vizsgálatom a leggondosabb. Meg akarom önt győződtetni arról, hogy feltétlenül ismerem az ön betegségét.

Vizsgálatért, megbeszélésért, tanácsért és X-sugár vizsgálatért nem fizet semmit, ha kezeltetni magát.

Jöjjön hozzám bizalommal és mondja el bajait a saját anyanyelvén. Adjon alkalmat, hogy segithessek önnek, mint a hogy sok ezer embernek segitettem. Becsületes kezelésben részesitem olyan árért, a mit könnyen fizethet. Magyarul beszélünk.

DR. BAILEY "SPECIALISTA"

Rendelő órák: d. e. 9:30-tól este 7-ig. Vasárnap d. e. 10-től délután 1-ig.
Az E. 55th St. közelében. 5511 EUCLID AVE., Room 222, Második emelet
CLEVELAND, OHIO

157 163 169

MAGYAROK AMERIKÁBAN

HIRTELEN HALÁL.

BRIDGEPORT, Conn. — Klitzné, szül. Paranics Zsófia, 44 éves korában hirtelen halállal mult ki Bostwick Ave. 632. szám alatt levő lakásán.

Klitzné egy hónappal ezelőtt orvosi mütét foganatositása végett a Bridgeport kórházba vétette fel magát, hol az operáció sikeresnek mutatkozott annyira, hogy nyolc nappal ezelőtt hazavihették s elég jól érezte magát. Annál nagyobb volt férjének a meglepetése, mikor héfőn reggel fél hétkor felesége váratlanul összeesett és meghalt, mielőtt még az orvos megérkezett.

Klitzné Fehértemplomon Temesmegye született, férjével 1903-ban vándorolt ki Amerikába és Bridgeporton telepedtek le. Mélyen lesujtott férje; egyik nővére, aki Portland, Oregonban lakik; másik nővére Kosicson, Temesmegyében gyászolják. Temetése mult szerdán reggel volt a háznál, majd az orthodox gör. tmplomban, honnan a Mt. Grove temetőbe kisérték örök nyugalomra.

SIKERÜLT NYÁRI MULATSÁG.

ST. LOUIS, Mo. — A St. Louisi Magyar Egyesület nyári mulatsága, melyet vasárnap tartott a Red Light Parkban, dacára a kedvezőtlen időjárásnak, nagyszerüen sikerült és a két autótruck alig győzte a villanyos végállomástól a kirándulók szállitását.

A szép siker érdekében a következők fáradoztak: Heidrick Rudolf elnök, Labanics Miklós titkár, Fábry János, Hevér Ferenc és neje, Rudnai Gyula, Tóth Ferenc, Antal István, Szász Albertné, Kudelka Antalné, Bunevácz Ferenc és még többen.

Világposta és társasjáték, meg versenyekből is volt bőven, a tánczenét a Granite City-i rézbanda szolgáltatta.

Megjelent a mulatságon Wm. Zachritz volt városi ügyész, egy ízben kerületi biró is, aki lendületes szavakkal félórás beszédben fejtegette szükségét annak, hogy a magyar polgárok is éljenek szavazati jogaikkal, rámutatva arra is, hogy a szülők gyermekeiket iskoláztassák, amire az Egyesült Államok jóval több alkalmat ad, mint a világ bármely nemzete. Mint szegény szülők gyermeke küzdötte fel ő is magát s mint a magyarok őszinte barátja, kéri azok támogatását az előválasztásokon, amit a lelkes tapsokból itélve, valószinüleg meg is kap.

A mulatság folyamán Labanics Miklós kérte az összmagyarság részvétét a Baltazár mozgalomban a lelkes beszédet nagy rokonszenvvel fogadták.

UJ RÁKÓCZI OSZTÁLY.

DETROIT, Mich. — A bridgeporti Rákóczi Magyar Bs. Egyletet egyre jobban megismeri és megkedveli az amerikai magyarság is.

A napokban alakult meg az egylet 56-ik uj fiókosztálya Detroit, Mich.-ben. A megalakitás körül sokat fáradozott a pár hétig Detroitban időzött Bandré András, ismert bridgeporti pénzküldő. Az uj fiókosztály elnöke Jeszenszky Dezső, titkára Gyüre Károly.

A VERHOVAYAK PIKNIKJE.

McKEESPORT, Pa. — A Verhovay Segélyegyálet mckeesporti 226. osztálya az elmult vasárnap nagy pikniket rendezett a Barnóczky-féle farmon. A pikniken nagyszámban jelent meg a magyarság s vidám kedvben mulattak a késő éjjeli órákig.

A BALTAZÁR BIZOTTSÁG GYÜLÉSE.

ST. LOUIS, Mo. — A helybeli Baltazár bizottság legutóbbi gyülésén mulatság rendezését határozta el és e célból szükebb bizottságot küldött ki az előmunkálatok végzésére. Az e. st. louisi egyletek is megigérték közremüködésüket.

GYÁSZJELENTÉS.

Alulirottak szomorodott fájdalmas szivvel jelentjük, hogy édes anyánk, született **Hadik Éva, férjezett Faragó Pálné,** Torontálmegye Kiss Zombori illetőségü hosszu 2 évi betegségtől megváltotta a könyörületes halál. Temetése 1922 május 21-én, a Zombori R. K. Rózsafüzér társulat kisérete mellett folyt le Az elhunytat a Zombori r. k. temetőbe helyezték örök nyugalomra Legyenek áldottak porai.

Harrisburg, Pa

Fia, Faragó Pál és neje, szül Horváth Katalin.

174 175

BUCSU ÜNNEPEK McKEESPORTON.

McKEESPORT, Pa. — A mckeesporti magyar katholikus hitközségek évenkint augusztus havában tartják meg a legnagyobb ájtatossággal bucsuünnepeiket s lelkipásztoraik s a hitközségek kurátorai minden intézkedést megtesznek, hogy az idei bucsuk is ájtatosan, lélekemelően folyjanak le.

Az idei bucsuk sorrendje:

Az "Urunkszinváltozása" magyar gör. kath. egyházközség augusztus 6-án tartja meg bucsuját, melyre meghivták az egyleteket is, melyek előreláthatólag teljes diszben testületileg fognak megjelenni zászlóik alatt.

Az egyházi bucsut augusztus 27-én nagyszabásu nyári mulatság fogja követni a Szt. István király r. kath. hitközség uj birtokán, melyen hatalmas 30x30 láb területü padlózott és fedett tánczterem épült, ami lehetővé teszi a tervezett mulatság megartását esetleg esős időben is.

A Szent István király magyar r. kath. hitközség Szent István napján, augusztus 20-án tartja meg bucsuját nyilvános ünnepi körmenettel. A hivek lelkigondozása céljából több vidéki vendégpap megjelenését várják.

Az egyházi ünnepélyt nagy nyári mulatság követi a szabadban, a hitközség uj birtokán, melyet parkszerű kezelésbe vettek s arra van szánva, hogy a hitközség tagjai és vendégei magyar területen találjanak illő szórakozást.

HALÁLOZÁS.

TRENTON, N. J. — Zaboly Gyula közismert honfitársunk május 29-én 54 éves korában elhalálozott. Az elhunytat családja, sok jó barátja és egyleti tagtársai gyászolják. Tagja volt a Kossuth Ferenc egyletnek és Bridgeporti Szövetségnek.

A temetésén a család tagjain kivül sok jóbarátja és egyleti tagtársa megjelent. A gyászszertartást Korocz Géza ref. lelkész végezte meghatóan szép bucsuzó beszédet tartva a koporsó fölött.

A GÖR. KATH. EGYHÁZ KÖRÉBŐL.

BRIDGEPORT, Conn. — Kovalchik plebános megrongált egészségének helyreállitása céljából — Mártyák Gábor apostoli adminisztrátortól hatheti szabadságot kapott. A plebános már igénybe is vette e szabadságát. Hétfőn indult el a csendesebb West vidékére.

ÓRIÁSI AZ ÉRDEKLŐDÉS

A Cunard társaság kedvelt hajójára a Berengáriára naprólnapra többen jelentkeznek az augusztus 29-iki nagy társas kirándulás alkalmából.

A jelek után itélve a Berengaria augusztusi magyar társas kirándulása még nagyobb sikerünek igérkezik, mint a juniusi ut, a melyen pedig több, mint 800 magyar vett részt.

A Lowy Investment Companynál eddig a következők foglalták le helyeiket a Berengáriára:

Hlebák Mihály, Hlebák Eliz, Hlebák József és Hlebák Béla, a kik mindannyian Pozsonyba mennek, Pagács János, Pagács Katalin és Szadlon Emilia, a kik Cseh-Szlovákiába utaznak.

Krech Zsuzsánna, János és György, akik Temesvárra utaznak.

Simkó András, ki Kassára megy, Binnel Mária, ki Temesvárra megy és Pehács Fülöp és családja, kik Kassára mennek.

Ha hamarosan jelentkezik, még Ön is kaphat helyet és biztosithatja magának azt, hogy magyar ember vezetése alatt magyar társaságban minden kellemetlenség nélkül jut el az óhazába. New Yorkból nyolc nap alatt ér el Budapestre.

Még mindig van idő az iratok beszerzésére. The Lowy Investment Co. 11207 Buckeye road, Cleveland, O. ugy helybelieknek, mint vidékieknek szivesen rendelkezésére áll és beszerezi az utleveleket azoknak, akiknek ebben az irányban talán nehézségei vannak.

Azoknak, akik nem polgárok és csak látogatóba mennek haza, beszerezzük a visszavándorlási engedélyt is. Vidékieknek azonnal válaszolunk.

Irodánk nyitva van hétköznapokon este 9 óráig, vasárnap pedig este 6 óráig.

175

A SZT. ISTVÁN EGYHÁZ KÖRÉBŐL.

Keresztelések.

BRIDGEPORT, Conn. — A Szt. István r. kath. templomban a következők részesültek a keresztség szentségében:

Barna István Herádpetri,, Abaujm. és neje Rapszki Julia Sátoraljaujhely, Zemplénm. leánya Jolán Matild névre; keresztszülők: Csordás István és neje Nagy Mária.

Sedlák János Enyicke, Abaujm. és neje Vanyó Mária Pittsburgh, Pa. fia Gyula névre; keresztszülők: Maczkó János és neje Ridarcsik Erzsébet.

Bódi István Sátorlajaujhly, Zemplénm. és neje Halászi-Takács Ida fia László Péter névre; keresztszülők Pásztor Ferenc és neje Halászi-Takács Adelhaida.

Duzmati P. Pál Tényő, Veszprém megy és neje Bálint Mária Alsómislye, Abaujm. leánya Mária névre, keresztszülők: Radvánszky János és Radvánszky Anna.

Dojcsák József Csécs, Abaujm. és neje Rohály Anna Gönczruszka, Abaujm. leánya Gizella névre; keresztszülők Hodák Pál és neje Rohály Ágnes; — másik leánykája Jolán névre; keresztszülők Sárosy István és nej Rohály Anna So. Norwalkról.

A HOMESTEADI MAGYAR REF. EGYHÁZ KÖRÉBŐL.

Baltazár ünnepély.

HOMESTEAD, Pa. — A homesteadi magyarság méltó fogadtatásban kivánja részesiteni Baltazár Dezső debreceni püspököt, aki aug. 6-án fog megjelenni Homesteadon. A ref. egyháztanács bizottsági gyülést tartott, amelyen a fogadás teljes programját kidolgozták.

Sikerült kirándulás.

A ref. Ifjusági Kör és Énekkar minden tekintetben élvezetes kirándulást rendezett a mult vasárnap. A magyarság szine java résztvett a kiránduláson és kevés alkalommal lehetett ilyen szép számban együtt látni a magyarságot. A kirándulási ünnepély 122 dollárral gyarapitotta az Ifjusági Kör és Énekkar pénztárát. A kör tagjai most már nagyszabásu szinielőadást fognak rendezni, a legjobb mükedvelők közreműködésével.

KERESZTELŐ.

McKEESPORT, Pa. — Nagy az öröm a szatmármegyei Z. Kovács István házánál, mert felesége kis leánnyal örvendeztette meg, kit Illés napján részsitettek a keresztség szentségében a gör. kath. magyar templomban. Keresztszülők Jáger János és neje.

Csepe Ugocsam. származásu Kertész Mihály ujszülött lányát az elmult vasárnap keresztelték meg az Urváltozása magyar gör. kath. templomban Magdolna névre. Keresztszülei: Szimkó Miklós és Hurnyi Ilona.

MAGYARORSZÁGI LEVELEK

A Foreign Language Information Service Magyar Osztályánál Magyarországból érkezett levelük van, kik ezt az iroda helyiségében személyesen, vagy levél utján bármikor átvehetik. Ho valaki ismerőst talál a keresettek között, szivesked jék figyelmeztetni. Cim: Foreign Language Information Service, Hungarian Bureau, 119 West 41st Street, New York City.

Szórád Imréné, szül. Tégen Victoria. **Székely Károly,** Indianapolis. **Szilveszter Dénesné,** István Mártha. **Chlebus István,** butorasztalos. **Molnár Ferenc** mérnök, Bassenger, Fla. **Wéberné,** Miletich Appolonia, Dower. **Leiler János** és Henrik, bányászok, **Tocsinszki József, Schnitzer Bernhard,** Newark. **Wagner János** California. **Togyer Mihály,** Bagos. **Nagy Gábor** és **Ilona,** Berc. **Behary István,** Clincho, Va. **Adler Antal Richard,** hajógépész. **Kupperwasser Gabel. Bachus Max, Gábor Károlyné, Bachus Laura, Stankov Györgyné,** Bachus Josephine **Schneider Péterné:** Bachus Anna Chicago. **Viberal Józsefné** Schefcsik Karolina. **Rikovic István,** Wisconsin **Dr. Eöry Gyula. Ernek István** Detroit. **Potesnyik László. Weiss József** és **János,** Trenton. **Fekete Róza,** Kiskunfélegyháza. **Kálna Jánosné** Lángos Matild. **Lepsics Sándor,** South Bethlehem. **Pollák Emil** és **Fülöp,** Nagyszállás. **Tilmany Margit,** Dubuque, O. **Skothy Lajos** és **Ernő,** New York. **Wohlstein Kálmán,** Szarvas. **Deutsch Manó** géplakatos, Cleveland, O. **Mrs. E. Arnold** Dallas, Tex. **Ritkovics István,** Wisconsin. **Braun Sámuel** kereskedő, Margitta. **Benkő Mihályné** Madarász Anna. **Sresserné** Süsz Lenke, New York. **Balogh Péter** vendéglős, Philadelphia. **Libeti Sándor,** Detroit. **Chlupek János** Garfield, **Shercza Huker,** Garfield. **Klopetek Ferenc,** Milwaukee. **Sánta Gyula** New York. **Végh András,** Buffalo. **Wolfart Lajos,** szabó, Philadelphia.

KÉT NAGYKÖVET TALÁLKOZÁSA.

Col. George Harvey amerikai nagykövet beszélget Anglia Washingtoni nagykövetével, Sir Auckland Geddes-szel, London egyik vasutállomásán.

ST. LOUIS, MO.

SZAVAZZON

H. A. Hamilton

Republikánus jelöltre

KERÜLETI BIRÓNAK

SZAVAZZON

Henry Pfeffele

Republikánus jelöltre

BÉKE-BIRÓ-nak

a 2-ik kerületben

1922 Augusztus 1-én

SZAVAZZON

Frank Matousek

Republikánus jelöltre

CONSTABLE-nek

a 2-ik kerületben

1922 Augusztus 1-én

Eredményes munkálkodása alapján kéri a polgárok szavazatát, ujra jelöléséhez

Edmond Koeln

Republikánus jelölt

COLLECTOR-nak

az adóhivatalnál

Kedden 1922 Aug. 1-én

SZAVAZZON

Edw. J. Monti

Republikánus jelöltre

KERÜLETI BIRÓ-nak

1922 Aug. 1-én

SZAVAZZON

L. E. Trieseler

Republikánus jelöltre

KERÜLETI BIRÓ-nak

(kilenc jelölendő)

Kedden 1922 Aug. 1-én

Szavazzon

WM. F. DEPELHEUER

Republikánus jelöltre

Állami Szenátor-nak

a 30-ik kerületben

1922 Augusztus 1-én

Szavazzon

HARRY NETTLE

(Ügyvéd és Jogtanácsos)

Republikánus jelöltre

Állami Képviselő-nek

a 2-ik kerületben

1922 Augusztus 1-én

SZAVAZZON

Walter Diehm

(Ferdinand Diehm volt oszt.-magy. konzul, fia)

republikánus jelöltre

KERÜLETI BIRÓ-nak

1922 Aug. 1-én

SZAVAZZON

George F. Haid

(Helyettes városi ügyész)

Republikánus jelöltre

KERÜLETI BIRÓ-nak

Az ügyvédi kamarától elismervé.

CLEVELANDI K-R-Ó-N-I-K-A

CLEVELANDI KATONASÁG A BÁNYAVIDÉKEN

Az első clevelandi huszár századot mozgósitotta Davis kormányzó.

Davis kormányzó mozgósitási parancsot küldött a clevelandi huszárság első csoportjának, a Throop A. csapatnak. A parancs azonnal teljesitendő volt s igy ma reggel már megjelent a század minden tagja, hogy bevárja a vonatot, amely valamelyik délohioi bányatelepre szállitja.

A kormányzó mozgósitotta a cincinnatii 107. és 54. huszár brigádot is. Ez a két brigád Pomeroyba érkezett s itt ütött tábort Leonard Smith vezérőrnagy parancsnoksága alatt.

A columbusi B. század is parancsot kapott a készenlétbe helyezkedésre.

A clevelandi A. század most tért vissza Perkins kapitány vezetése alatt Camp Perryből, ahol alapos tréningen esett át s igy szolgálatra teljesen alkalmas.

A kormányzó kijelentette, hogy a mozgositás csak óvatosságból történik. Egyelőre nincs szükség csapatokra a bányatelepeken.

MEGBICSKÁZOTT TIZ ÉVES FIU

A játszótársa szurta combon. Elvágta egyik fontos erét a kés.

A 4989 Mead avenuen lakó tiz éves Stanley Koleczek a St. Alexis kórházban van szurt sebbel, amit egyik játszótársa ejtett rajta bicskájával.

A fiuecska összeszóllalkozott a 4980 Mead avenuen lakó John Mihalekkel, aki kikapta a kezéből a szalmakalapját, amelyet olyan alakura igyekezett vágni, mint a konduktorok sapkája.

Mihalek elszaladt a kalappal, mire a Koleczek fiu utána dobta a konyhakést, amelylyel a kalap szélét faragta. Mihalek, akit nem talált el, felkapta a kést és visszavágta a Koleczek fiura, akit oly szerencsétlenül talált, hogy a kés pengéje mélyen behatolt combjába s elvágta egyik fontos erét.

Az orvosok szerint hamarosan felépül a fiuecska.

PIKNIK PIKNIK

A Szent János Görög Katholikus Ifjusági Mükedvelő Kör augusztus 6-án, vasárnap a Kinsman Road 25 Stopnál nagyszabásu

PIKNIKET

rendez, a melyre ezuton is meghivja ugy a tagokat, mint a Kör barátjait a rendezőség.

Kitünő zenéről, hüsitő italokról és izletes Laci pecsenyéről, ugyszintén figyelmes kiszolgálásról a bizottság már jóelőre gondoskodott. Induslás reggel nyolc órától 12-ig a Buckeye Road 8806 szám alatt levő Nemzeti Teremben elhelyezett klubhelyiségtől.

A mulatni vágyó magyarság mennél nagyobb számban leendő megjelenését kéri

A Rendezőség.

175 179 181

JOBB UTAKAT IGÉR THOMPSON

A republikánus kormányzójelölt Nyugat-Ohioban. Három másik jelölt kortesuton.

Carmi A. Thompson ezredes, az ohioi republikánus párt hivatalos kormányzójelöltje Nyugat-Ohioban van korteskőruton. Fayette countyban jár mostanában L. M. Willis volt képviselőtársa és Frank C. Parrett állami szenátor kiséretében.

Az ezredes kilenc beszédet tartott a megyében tegnap. Kijelentette, hogy megválasztása esetén gondoskodni fog a megyei utak rendbentartásáról. Állandóan munkában lesznek az utjavitó munkásesoportok. Hangoztatta azt is, hogy az állami üzleti ügyeket kiveszi a politikai befolyás alól.

Ma Chillicotheban, Rosa countyban tartott beszédeket az ezredes.

Arthur G. Day állami szenátor, clevelandi ügyvéd, aki független republikánus pályázó a kormányzói állásra, Daytonban agitált tegnap. A helybeli American Legion zenekara vezette be Dayt és kiséretét a városba. Day a veteránok jelöltje, mint az ohioi katonai bónusz törvény benyujtója. Day, aki szolgált a világháboruban, ma szülővárosában, Norwalkon tart programbeszédet.

A két kiválóbb demokrata pályázó, James G. Johnson biró és T. J. Duffy, mindketten Sanduskyban beszéltek tegnap.

A POLGÁRMESTER VAKÁCIÓRA MENT

Hajón a nagytavakra indult feleségével együtt Fred Kohler.

Fred Kohler polgármester, a kinek hivatalát az álláskeresők és mások állandóan ostromolták kedden is, megszökött az ostromlók elől, feleségével együtt felszállt a J. Sullivan ércszállitó hajóra s azon elutazott Duluthba, Minnesota állam tavi kikötő városába.

A polgármester Conneaut, O., városába robogott s itt szállt a Pioneer Steamship Company hajójára.

Valószinü, hogy Kohler leszerződött mint hajóalkalmazott a feleségével együtt, mert a hajózási törvények megtiltják, hogy teherhajón más is utazzék, mint alkalmazott.

A társaság tisztviselői kijelentették, hogy a polgármester semminemü kézimunkát nem fog végezni a hajón.

A polgármesteri teendőket John F. Maline közszolgálati igazgató végzi, miután Paul Lamb jogügyi igazgató Washingtonban van, ahol a városi intézmények részére szénszállitási előjogokat igyekszik biztositani.

LEVELE VAN A SZÜLŐHÁZÁBÓL.

Oberle Piusnak, New York vagy Montreal Canada. Feleséges nagynénjétől.

Tóth Máriának, Cleveland, O., jul. 25.

Binetz Teréznek, feladó: Veress S. Gyula.

NE ÖNTÖZZÜNK, AMIG A SZÉN SZÜKECSKÉN VAN

A rendőrség teljesitteti a város kérelmét. Igen pazarolják a vizet.

Megirtuk, hogy a város felkérte a népet, hogy amig a szénsztrájk tart, ne öntözze a pázsitot már csak azért se, mert van elég eső mostanában.

Mivel a kérést egyáltalán nem teljesitik az emberek, Martinec közbiztonsági igazgató kijelentette, hogy végrehajttatja a rendőrséggel a kérést, amit mától kezdve rendeletnek minősit.

Utasitást kaptak a rendőrök, hogy a vizmérték fölirókkal karöltve követeljék meg a lakosoktól, hogy takarékosan bánjanak a vizzel. A rendőrök először figyelmeztetni fogják a pázsitöntözőket, hogy hagyják abba az öntözést s ha nem hallgatnak a figyelmeztetésükre, a vizügyosztály lezáratja a vizet.

Eddig a város figyelmeztetése és kérése teljesen eredménytelen. Egyre jobban pazarolják a vizet. Tegnap 5,000,000 gallonnal többet kellett szivattyuztatni, mint tegnapelőtt, amikor 142,000,000 gallon vizet kellett szivattyuztatni és szüretni a város részére.

AZ UTCÁN HOLTAN ESETT ÖSSZE A SZIVBAJOS FIU

A kilenc éves fiucska hazafelé igyekezett, amidőn hirtelen meghalt.

John S. Lukash 9 éves fiucska, akinek szülei a 1201 Fairfield avenuen laknak, hazafelé igyekezett apjának a W. 10th streeten levő üzletéből. Az utcán utközben hirtelen összeesett. Walter Trytrak 2251 W. 30th streeti lakos, aki tanuja volt a dolognak, odaszaladt a fiucskához és bevitte a Grace Hospitalba, ahol az orovosok megállapitották róla, hogy halott.

A fiucska halálát szivbaj okozta.

A CHAGRIN RIVER ÖTÖDIK HALOTTJA

Egy tizenkilenc éves fiatalember a legujabb áldozat.

Willoughbynél, a hol a Chagrin River a tóba ömlik, sokan nyaralnak sátrak alatt. Az idén már öten fulladtak bele a sebes folyásu riverbe.

Az ötödik áldozat a 19 éves Yaro Machacek, aki Clevelandban a 12909 Denham avenuen lakott.

Machacek ott fulladt a vizbe, ahol a minap Jay Sheer, egy clevelandi gyáros fiatal házas fia vesztette életét fürdés közben.

Machaceket a barátai öt perc alatt kimentették elmerülése után a folyóból, de akkor már nem volt benne élet.

AMIKOR A MASSACHUSETTSI GÁT ELSZAKADT.

Kép a massachusettsi Williamsettből az árvíz elvonulása után.

NDI
K-A

NTÖZZÜNK,
G A SZÉN
KECSKÉN VAN

ség teljesitteti a vá-
lmét. Igen pazarol-
ják a vizet.

k, hogy a város fel-
népet, hogy amig a
k tart, ne öntözze a
már csak azért se,
elég eső mostanában.
a kérést egyáltalán
jesitik az emberek,
közbiztonsági igazga-
tette, hogy végrehajt-
rendőrséggel a kérést,
ól kezdve rendeletnek

t kaptak a rendőrök,
vizmérték fölirókkal
követeljék meg a la-
hogy takarékosan
a vizzel. A rendőrök
igyelmeztetni fogják a
zőket, hogy hagyják
öntözést s ha nem hall-
figyelmeztetésükre, a
tály lezáratja a vizet.
a város figyelmezte-
kérése teljesen ered-
n. Egyre jobban pa-
a vizet. Tegnap 5,000,
nnal többet kellett szi-
tni, mint tegnapelőtt.
142,000,000 gallon vi-
ett szivattyuztatni és
a város részére.

TCÁN HOLTAN
T ÖSSZE A
BAJOS FIU

éves fiucska hazafelé
zett, amidőn hirtelen
meghalt.

S. Lukash 9 éves fiucs-
ek szülei a 1201 Fair-
enuen laknak, hazafelé
tt apjának a W. 10th
levő üzletéből. Az ut-
özben hirtelen össze
Valter Trytrak 2251 W.
eeti lakos, aki tanuja
dolognak, odaszaladt a
oz és bevitte a Grace
ba, ahol az orovosok
itották róla, hogy ha-

ucska halálát szivbaj

HAGRIN RIVER
DIK HALOTTJA

zenkilenc éves fiatal-
a legujabb áldozat.

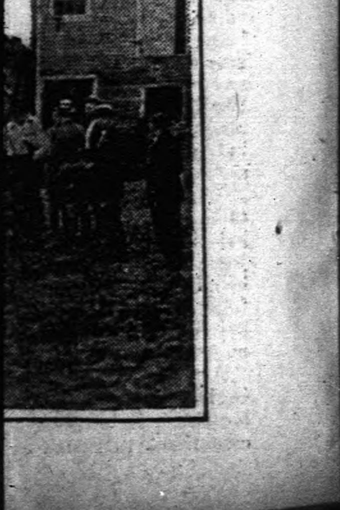

MI UJSÁG A SZÜLŐFÖLDÖN?

MAGYAR TUDÓSITÁSOK | BUDAPESTI JELENTÉSEK | ÓHAZAI UJSÁGHIREK

AMERIKAI GÉPEN NYOMJÁK MAJD A MAGYAR BANKÓT

BUDAPEST, jul. 14. — Mivel a magyar államjegyek előállitása a mai nagy valutáris differenciák miatt igen sulyos terhet jelentene az országra, az illetékes körök tárgyalást folytattak egy Budapesten fölállitandó nyomdára vonatkozóan. A tárgyalás eredménnyel végződött, ugy, hogy a nyomdavállalat a közel napokban megalakul és tavasszal meg is kezdi már üzemét. A bankjegynyomógépeket Amerikából hozzák be. A gépek a legnagyobb amerikai bankjegynyomda gépeinek mintájára készültek s egy részük már utban van Magyarország felé. A vállalatban az amerikai érdekeltség 40 százalékkal vesz részt. Az alaptőke 300,000 dollár, amelyben a kincstáron kivül a Pallas irodalmi nyomdai vállalat is részes. Az igazgatóságban 5 amerikai, 6 magyar és a svájci Orel Füssli cég egy megbizottja foglal helyet. Az uj nyomda berendezése elsőrangu lesz és nemcsak az utódállamok, hanem egész Keleteurópa bankjegyszükségletét is ki fogja tudni elégiteni.

Szomoru jelenségek a magyar tenger vizei

Mentik a pusztuló Balatont. — A Sió csatorna lezárása.

SZÉKESFEHÉRVÁR, jul. 7. A magyar tenger, a Balaton pusztulásáról hetek óta zengnek siralmas panaszokat ugy a vidéki, mint a fővárosi lapok. Valóban nem alaptalan azt a feltevésük, hogy ha erélyesen nem történik itt intézkedés, a Fertő helyzetére jut ennek a szerencsétlen ország nak immár egyetlen gyöngye. Az apadás mind erősebb, aminek okát a természettudósok szerint, a 7 éves száraz perodiusban és a Sió-csatornában kell keresni. Ez naponkint 4 miliméterrel apasztotta a Balaton viztükrét, ami bizony döntő befolyást gyakorolt arra a viztömegre, amelyik 7 évvel ezelőtt elsöpréssel fenyegette a zalai partokat.

Zalamegye partján már folyik a munka, hogy a Balaton vizét visszaszoritsák régi medrébe és megmentsék a vándorló kis Adriát. A munkások, a kiket a már megkezdett munkálatokhoz kirendeltek, már serényen dolgoznak és csónak szám szállitják partra a fürdőzők nagy ellenségét a hinárt.

Remélhető, hogy végig a Balaton partján mindenütt megteszik a szükséges intézkedésétket az ezüst tükrü Balaton megmentésére.

DR. A. WIDDER
MAGYAR ORVOS
Gyomor és belső bajok szakorvosa
8901 BUCKEYE RD., CLEVELAND, O.
hsp—áll.

Embertelen gyilkosság

Szabó Imréné hullája is megkerült a disznóólba elásva.

SZEGED. — Mindszenten Szabó Imréné jómódu gazdálkodó felesége néhány nappal előbb gyanus körülmények között eltünt s a csendőrség véleménye szerint valószinüleg rablógyilkosság esete forog fenn. A nyomozás szálai végre odavezettek, hogy sikerült elfogni a tettest is, Szabóné 23 éves bérese, Zsóter Ferenc személyében, aki bestiális kegyetlenséggel kéjgyilkosságot követett el a szülés előtt álló gazdasszonyán.

A csendőrség minap hozta be az ügyészségre Zsótért, aki töredelmesen beismerte bünét.

Vallomása szerint junius 26-án délután szerelmi ajánlatot tett az áldott állapotban lévő asszonynak, aki azonban hallani sem akart Zsótér ajánlatáról. Mikor azután látta, hogy szépszerével nem megy a dolog, felkapta az asztalon lévő boroskancsót és azzal fejbevágta Szabónét, aki az ütéstől ájultan esett össze.

A szerencsétlen asszony kinos nyöszörgése érlelte meg azután benne azt a gondolatot, hogy megölje.

A bestiális gyilkos hátborzongató vallomása nyomán a vizsgálóbiró utasitást adott a csendőröknek, hogy a disznóólban elásott holttestet keressék meg. A csendőrök a gyilkos által megmutatott helyen hamarosan rá is akadtak a szerencsétlen végett ért Szabóné borzalmasan megcsonkitott holttestére, amelyet a minap felboncoltak. Zsótér Ferencet, a lefoglalt bünjelekkel együtt megvasalva hozták be Szegedre, hol ügyének méltó elintézését az ügyészség fogházában várja be.

Hogyan állapitották meg Baranya határát

A határmegállapitó bizottság döntése. — Általános elégedetlenség.

PÉCS, julius 14. — Baranya vármegye tegnapi közgyülésén az alispán jelentést tett a határmegállapitó bizottság munkájáról s arról az igazságtalan határozatról, amellyel a bizottság a vármegye határait megállapitotta. Harmincnégy baranyai községet itéltek oda a jugoszláv királyságnak. Ezek között tiz szinmagyar, tiz magyar és német, tizenkettő vegyesen sokác és szerb; tisztán szerb ajku lakosság pedig csak két községben állapitható meg a harmincnégy között. Az alispán jelentése elmondja azután, hogy a várt határkiigazitás nem történt meg.

A kijelölt országhatár továbbra is csak ugyanaz, amely szorosan a trianoni szerződésben meghatározott vonalnak felel meg. A rendkivül nagy költséggel járó eljárás csak arra való volt, hogy a trianoni szerződésben megnevezett pontok között a határvonalat a terepen kijelölje. A bizottság láthatólag azt célozta, hogy az országhatár a községek közigazgatási határaival összeessék, mit azonban teljességgel megvalósitani képes nem volt, mert a szerződésben megnevezett fixpontok oly lehetetlenül állapittattak meg, hogy azok megtartása mellett valóban még a legszükebb értelemben vett, közvetetlen helyi gazdasági érdekek sem óvhatók meg.

Az alispán jelentése szerint a határmegállapitó bizottság a végleges országhatárnak a kijelölt ideiglenes határtól eltérőleg és a természetszerü követelményeknek megfelelőleg leendő megállapitása iránt előterjesztést nem tett. Az egész eljárás, fejezte be jelentését az alispán, mi bennünk csakis azt a törhetlen meggyőződést érlelhette meg, hogy Baranya vármegyét illetőleg az egyetlen józanul elképzelhető országhatár a Duna és a Dráva vonala. Az alispán a szerbek részéről elkövetett óriási kártételekről is jelentést tett. Milliárdokra emelkedik a károk összege s még folytonosan érkeznek panaszok. Az alispán mindezeket fölterjeszti a magyar kormányhoz.

A vépi véres iparos bál a törvényszéken

A hadbiróság a csendőrök jogos fegyverhasználatát állapitotta meg.

SZOMBATHELY, jul. 7. — A Darkovics-féle korcsmában 1922 január 22-én a vépi iparosság bált rendezett. A mulatság vége felé a vépi csendőrök megjelentek a mulatságon és a fiatalsággal szemben tulerélyesen léptek fel. Igy történt, hogy pár perc alatt a csendőrök és a legények összekaptak.

A véres táncmulatság utáni napon a csendőrség erélyes nyomozást inditott. Takács Józsefet, Virág Lajost, Beke Sándort és Beke Ferencet a csendőrség letartóztatta és a szombathelyi ügyészséghez kisérte őket. Egyuttal feljelentést tett a legények ellen hatóság elleni erőszak és sulyos testi sértés büntette, valamint ingó vagyon rongálás vétsége cimén. Egy napi elzárás után azonban a vizsgálóbiró szabadlábra helyezte őket, mert egyrészt a verekedés hevében ők is sulyosan megsebesültek, másrészt pedig a nyomozás nem deritette ki, hogy támadók voltak-e, vagy megtámadottak. Az ilyen falusi korcsmai verekedésnél az is megszokott sebesülni, aki semmi aktiv szerepet nem visz, csak épen ott tartózkodik.

A csendőrök ellen a katonai törvényszék folytatott vizsgálatot. A katonai törvényszék megállapitotta, hogy a csendőr a verekedés hevében jogosan használta a fegyverét és szükség volt a leadott lövésekre. Igy azután a csendőröket fel is mentette.

A szombahelyi törvényszék egyidőben folytatta a vizsgálatot. Tanuként kihallgatta a mulatságban résztvevőket s a tanuvallomások alapján a kir. ügyészség vádiratot adott be a legények ellen, hatóság elleni erőszak büntette miatt. Klein Izidor dr., a vádlottak védője kifogásokat emelt a vádirat ellen, mely kifogások felett szerdán tárgyalt a törvényszék vádtanácsa.

A vádtanács mérlegelve az eseményeket, megszüntette az eljárást mind a négy legény ellen. A kir. ügyész sem élt a vádtanácsi határozat ellen jogorvoslattal, igy a vádlottakra vonatkozó felmentő vád tanácsi határozat jogerős.

A védő épen a tanuvallomások alapján kérte a törvényszéket, hogy azegész ügyet tegye át ujból a katonai törvényszékhez, uj eljárást inditva meg az azóta már elhelyezett két csendőr ellen.

KISS EMIL BANKHÁZA
133 Second Ave. NEW YORK, N.Y.
50 centért küldi sürgönyileg az Ön pénzét

8000 korona lesz az ára egy pár cipőnek

Rohamosan emelkednek a bőrárak. — Nagyon sok kisiparos munka beszünetés gondolatával foglalkozik.

SZEGED, jul. 8. — Az elmult évben mintegy 1250 s az idén 650 iparos adta be iparigazolványát, mert nem birták ki a harcot, a sulyos megterheléseket s gazdaságilag s lelkileg összetörve, ujból mint segédek állottak be a küzdők sorába. Az ujabb árdrágulás ismét áldozatokat követel s már látható jelei is vannak, mert ismét egy sereg kisiparos lesz kénytelen iparát beszüntetni.

Különösen a bőriparosok között nagy az elkeseredés, a kik már eddig is jelentékeny károkat szenvedtek az olcsó gyári ripők konkurenciája miatt. A munkabérek megdrágultak, ami természetesen maga után vonja a nyersanyag drágulását is.

Egy bőriparos információja szerint az elmult hónapban egy kiló talpbőrnek az ára 680—750 korona között váltakozott. Ma 900 és 1200 koronán alul nem igen lehet jó talpbőrhöz jutni. A szines bőrök árai nem igen emelkedtek, annál inkább a fekete bőröké.

Éppen ezért a gyárosok most a kimaradt szines bőröket átfestetik feketére. Nagy áremelkedés állott elő a többi cipőgyártáshoz szükséges anyagoknál is, amelyek még mindig emelkedő irányzatot mutatnak.

Ma egy pár sevró férfi cipő 3000 koronánál kezdődik, ugyszintén a női cipő is. A lakkcipő ugyszólván teljesen kiment a forgalomból a horribilis árak miatt. Egy pár női lakkcipő máris 6000 koronába kerül.

Az olcsóság tekintetében azonban még mindig Szeged vezet, mert a fővárosban 100-150 százalékkal magasabb árak vannak. Az informáló bőriparos szerint, ha az árak emelkedésében ugyanezt a tempót fogják betartani, őszre egy pár férfi vagy női cipő 6—8000 koronába fog kerülni.

Amiatt is nagy az elkeseredés a kisiparosok között, hogy bár az "Ikosz" utasitására a tisztviselő cipőket már 6 hónappal ezelőtt elkészitették, a munkadijakat még a mai napig sem kapták meg egészen. Állitólag az "Ikosz" bizonyos levonásokat akar eszközöltetni, mert — ugymond — ráfizettek az üzletre.

Mindenesetre ha most az "Ikosz" bármily rossz üzletet is csinált, az csak áldozat lehet a lerongyosodott tisztviselőosztály részére, viszont nem lehet áldozat a "rossz üzlet miatt" a zagyonterhelt kisiparososztály sem.

BARANYA

— Izgalom Pécsett. Junius 26-án érkezett meg az ántánt ellenőrző bizottsága Pécsre. Másnap végigjárta a kaszárnyákat, azután pedig a környékre mentek ki. A kutatások alkalmával nem találtak semmit.

A bizottság megérkezésekor a városban rendkivül izgatott volt a hangulat, tüntetésre is készültek, de a rendőrség a hatóságok közbelépésére megakadályozta, hogy valamilyen kinos incidens történjék.

— Az ólomkatonák. Egyik pécsi lapban olvassuk a következőket: Azt mondják, hogy Pécsett az ántánt tudta és beleegyezése nélkül, két merész fiatalember, a trianoni békeszerződés kijátszása céljából, nagy titokban hatalmas gyárat létesitett. A gyárban olyan dolgokat állitanak elő, amelyek miatt az országot már hetek óta járják az egyes bizottságok. Puskákat, ágyukat, lövészárkokat, páncéllemezeket sőt horribile diktu: teljes felszerelésü m. kir. honvédek egész századait, akiket golyó egyáltalán nem fog. A katona gyárat, mint bennünket egyik besugónk értesit, a jelenleg itt időző ántánt bizottságnak is tudomására adták s az már lépéseket is tett a gyár és a katonák elkobzása iránt, mert az ólomkatonagyár—legalább is alapos az aggodalom — teljesen hatálytalanná teszi a trianoni békeszerződést.

BÁCS-BODROG

— Egyházmegyei hirek. Dr. Egerth Jakab hódsági apátplébánost Apatinba lelkésznek, Hauschka József boróci esperes-plébánost hódsági id. adminisztrátornak, Belt Antal temerini káplánt a futtaki plébánossá kinevezett Szirmai György helyébe Küllődre lelkésznek, Antalkovics M. Vilmos zombori hitoktatót Barócra id. adminisztrátornak nevezték ki. Temerinbe káplánnak Müller Péter küllődi id. adminisztrátort küldte az érseki hatóság.

BÉKÉS

— Letartóztatták a "Gyula és Vidéke" szerkesztőjét. A szegedi kir. ügyészség intézkedésére a gyulai vizsgálóbiró elrendelte Farkas Istvánnak, a Gyula és Vidéke betiltott hetilap szerkesztőjének letartóztatását. A letartóztatást a gyulai rendőrség még az nap foganatositotta. Oka a Gyula és Vidéke többrendbeli osztály és társadalom elleni cikke.

— Leégett iskola. Fejérváry Celesztine köröstarcsai birtokán levő uradalmi iskola, több cseléd és tanitói lakkal villámcsapástól kigyulladt s a lángok martaléka lett.

— Halott fiu, aki házasodni akar. A szarvasi anyakönyvi hivatalba beállitott Tomka István mészáros és timársegéd, szentesi lakos és kérte a születési levelének kiállitását, mert házasodni akar. Felkeresi az anyakönyvvezető a születési anyakönyvet s meglepetve látja, hogy fel van jegyezve az is, miszerint az ifju meghalt. Nézi a halotti anyakönyvben is s megyőződik, hogy tényleg nincs tévedés a dologban, mert a m. kir. belügyminiszter rendelte el, hogy jegyeztessék be, miszerint Tomka István 18 éves korában hősi halált halt a hazáért az olasz fronton 1916 augusztus 15-én. De hát mégis csak van egy kis tévedés a dologban, mert a fiu nem halt meg, bár szülei erről két izben is kaptak hivatalos értesitést, hanem az Isonzó mellett vivott egyik ütközetben megsebesült és az olaszok fogságába jutott, ahol sebeiből kigyógyult, majd hazajött, sőt a nemzeti hadseregben szolgált is. De mivel a halottak nem nősülhetnek, fel kell neki előbb támadnia, vagyis meg kell várnia, mig az anyakönyvek hivatalosan kiigazittatnak.

BEREG

— Óriási vihar a Felvidéken. A Felvidéken nagy vihar söpört végig. A villám több helyen lesujtott és mindenütt pusztulást hagyott maga után. Emberéletben és nyagiakban egyaránt nagy károk estek. Füzesmezőn a toronyba ütött a villám s két harangozó gyereket agyonsujtott. Szajkófalván egy földmivest ütött agyon a mezőn. A Felvidéken most mozgalmat inditanak a vihar előtt harangozások régi szokása ellen, amely már több alkalommal követelt emberéletet áldozatul.

BIHAR

— Halálos végü lóusztatás. Mangró Tivadar 17 éves béres négy lovat vitt Remetén a közeli Feketekörösre füröszteni. Usztatás közben a lovak mély örvénybe kerültek s egymáshoz kötve nem birtak szabadon mozogni. A lovakat a legény fékezni és egybeterelni kivánta s eközben lecsuszott a lovak közé, melyek a vizbe tepertek. A lovak kiusztak, de a fiu halálát lelte a hullámokban.

CSONGRÁD

— A szegedi kormány adóssága. A szegedi kormány 1919-ben felhatalmazta a szegedi városi tanácsot, hogy a tisztviselőknek ruhabeszerzési segélyeket utaljon ki és megigérte, hogy Budapestre való bevonulása után, azonnal visszautalja a kifizetett összeget a városnak. Szeged városa azonban a pénzét még most sem kapta meg és igy birói panaszt nyujtott be a kormány ellen, annál is inkább, mert a kormány értesitette, hogy a kivánt összeget semmiesetre sem hajlandó kifizetni. Most nagy az érdeklődés a per lefolyása iránt.

HA AZ Ó-HAZÁBAN
lakó rokonainak, hozzátartozóinak, vagy ismerőseinek pontos cimét meg akarja tudni, vagy pedig az óhazában bármilyen természetü dologban pontos felvilágositásra van szüksége, forduljon hozzám. A legujabb és legszebb magyar népdalok nálam olcsón kaphatók. Ó-hazai és közjegyzői ügyeket szintén a legpontosabban és legjutányosabban végzek. Irjon e cimre:
ALEXANDER MIHÓK
601 Dollar Bank Building,
Youngstown, O.
áll.

COSULICH LINE
MAGYARORSZÁGBA
Nagy gyors hajók Fiume—Triesten át. Kitünő koszt, kiszolgálás. Bor ingyen. Belvedere Aug. 15. Pres. Wilson Aug. 22. Okt. 21. Argentina Szept. 9.
Prepaid jegyek rokonok és barátok részére beszerezhetők a közeli ügynökségnél, vagy:
Phelps Bros. & Co., General Agents,
2 West St., New York, N. Y.
hp—áll.

French Line
Gyors járat Magyarországba; 9 nap Budapestig.

PARIS	Auguszt. 2.
LA SAVOIE	Auguszt. 12.
ROUSSILLON	Aug. 14.
LAFAYETTE	Aug. 19.

Nagyszerü berendezés — kabinok két, négy és hat személynek — mosdók vizvezetékkel minden szobában. Étterem, dohányzó, itatmérő, borbélyterem, nyilt fedélzet, hires francia főzés, bor és sör ingyen, zene, tánc.
Külön vonat viszi az utasokat és podgyászukat Havreból Budapestre. Nem kell francia vizum amerikai vagy magyar utlevelü utasoknak, kik ezen külön vonatokon utaznak.
A Budapestről Amerikába utazóknak ugyanilyen kényelmes szolgálatban lesz részük.
Minden foglalási ügyben forduljon a French Line helyi ügynökeihez, vagy a
Társaság Irodájához
19 State Street, New York City
hsp—áll.

CUNARD ANCHOR
A magyar kormány által engedélyezett hajóstársaság.

EGYENESEN HAMBURGBA
nagy kényelemmel berendezett gyors hajókon:

Caronia	Julius 29-én
Saxonia	Aug. 3-án

Alacsony árak Magyarországba
Egyedüli hajójárat egyenesen Triesztbe:

Italia	Auguszt. 12-én

Mérsékelt árak Magyarországba
Magyarországba 8 nap alatt.
A világ 3 leggyorsabb óriási hajóinak egyike, indul New Yorkból minden kedden. 3-ik osztályu utasok kabinokban. Kitünő konyha. — Kényelmes ebédlők, dohányzó és ülőtermek. Nem kell francia vizé.
MAURETANIA, AQUITANIA, BERENGARIA
Cherbourgon át.
Személyesen vezetett kirándulás Budapestre.

Mauretania	Aug. 15.

Hajójegyért és bővebb felvilágositásért forduljon a legközelebbi ügynökséghez. Van egy a városában vagy a közelében is.
Kitünően szervezett és előnyös pénzátutalások Magyarországba.
hsp—áll.

Engedelmeskedett az orvos rendeleteinek
Használta a Lydia E. Pinkham's Vegetable Compoundot és meggyógyult.

Chicago, Ill.—"Határozottan kitünő orvossággal ajándékozta meg a nőket, a mikor forgalomba hozta a Lydia E. Pinkham's Vegetable Compoundot. — Miután gyermekem megszületett, teljesen tönkre mentem, nagyon ideges voltam. Az orvosom mindent megpróbált s azután a Lydia E. Pinkham's Vegetable Compoundot rendelte az orvosságával együtt és most mintha ujra születtem volna. Három gyermekem volt és mind a három Lydia E. Pinkham bébi. Sok barátnőmnek ajánlottam az ön orvosságát és mind dicséri. Sok jót tesz ön a világon." — Mrs. Adrith Tomschek, 10557 Wabash Acenue, Chicago, Ill.
Egyáltalán nem feltünő, hogy az orvos rendelte a Lydia E. Pinkham's Vegetable Compoundot Mrs. Tomschecknek. Nagyon sok orvos rendeli és elismeri értékét.
Elgyengült, ideges nők, a kik női betegségben szenvednek, próbálják meg ezt a kitünő, gyökerek és levelekből készült növény orvosságot. Mrs. Tomscheck tapasztalatait használja fel egészsége érdekében.
175

Ha gyenge, beteges, nem érzi jól magát, ha vérszegény, ugy használja a Krejci-féle VÉRTISZTITÓT amely rövid idő alatt teljesen felfrissiti.
KREJCI FEHÉR KERESZT GYÓGYSZERTÁRA
2601 LORAIN AVENUE, CLEVELAND, O.
k p—áll

Szende Ferenc
zenetanár
Zongora és hegedü leckét ad ugy saját studiójában, mint a tanitványok lakásán, a legjobb európai methódus szerint. Cim:
PROF. F. SZENDE
1838 E. 75th St.,
Cleveland, O.
Telephone: Randolph 7825
m n V—áll

KIS HIRDETÉSEK ÁRSZABÁSA.

KERESTETÉS, MUNKÁT KERES, ELLÁTÁST NYER vagy KERES, BUTOROZOTT SZOBÁK, KIADÓ LAKÁSOK 20 szóig egyszeri közlése 60 cent, háromszori közlés $1.50; husz szón felül minden további szó közlésenkint 3 cent.

HÁZASSÁGI HIRDETÉS egyszeri közlés $1.00; háromszori közlés $2.75; husz szón felül minden szóért közlésenkint 5 cent.

LEVELEZÉS, ÜGYNÖKÖK KERESTETÉSE, MUNKÁT NYER, ELADÓ vagy BÉRBEADÓ FARMOK, HÁZ vagy ÜZLET VÉTELE ÉS ELADÁSA, ÜZLETI ALKALMAK, TÁRSAT KERES, 20 szóig egyszer $1.00, háromszor $2.75; 20 szón felül minden szó közlésenkint 5 cent.

Nagyobb betükből szedett hirdetésért a fenti árak kétszerese számitandó. APRÓ HIRDETÉS ELŐRE FIZETENDŐ.

Csak egy téves közlésért felelünk.

Kishirdetéseket felvesz a Szabadság főirodája: 706 Huron Road, Cleveland O. Telefon: Main 3536, Central 1231.

A Szabadság fiókirodái:
8718 BUCKEYE ROAD. — Telefon: Princ. 2583-R. — Cedar 622.
2609 LORAIN AVE. — Telefon: Central 9096-W.

MUNKÁT NYER — FÉRFI.

SZORGALMAS ember portermunkára felvétetik, ki e szakmában már dolgozott, előnyben részesül. 7909 Woodland Ave, Hotel Budapest, Cleveland, O. 174—76

KERESÜNK
magyar és román
munkásokat
strip millbe, vágógép kezelőket, Roll hand és roll mill munkásokat.
Jó fizetés, állandó munka.
Kényelmes házak családos emberek részére.
Jelentkezzen azonnal.
WEST LEECHBURG STEEL COMPANY
Leechburg, Pa.
m. n.—áll

MUNKANÉLKÜLI EMBEREK szép keresetre tehetnek szert elsőrangu gyógy- és pipereszereinknek lakóhelyükön való árusitásával. Irjon feltételekért és árjegyzékért még ma az alábbi cimre:
KALERD LABORATORIES CO.
ÉRDEKY KÁLMÁN, igazgató
1019 Liberty Ave., Dept. No. 1,
PITTSBURGH, PA.
p—áll

BIZTOSITÓ ügynökök, tüzbiztositás szerzésére, teljes idejökre vagy mellékfoglalkozásra felvétettnek Amerika legnagyobb társaságánál. Könnyen kereshetnek $50 hetenként s jó alkalom előmenetelre. Érdeklődni James C. Blair Mgr. 417 Lorain Savings Bank Bldg., Lorain Ave. és Fulton Road sarok, Cleveland, O. 176—76, V

EGY borbélysegéd állandó munkára felvétetik. Fizetés megegyezés szerint. Szabó József, 2607 E. 61 Str., Cleveland, O. közel a Woodlandhoz. 175

MUNKANÉLKÜLI EMBEREKET keresünk minden város és plézen, gyógyszerek, italizesitők és házi szükségleti cikkek eladására.
JÓ KERESET, ÁLLANDÓ FOGLALKOZÁS.
Irjon feltételekért és árjegyzékért még ma, az alábbi cimre.
APPOLO MEDICINE CO.
512 So. West End Av. Detroit, Mich
t. s. p.—áll.

KERESÜNK gyakorlott gép pressert $45 havi fizetés, lakás és board. Jewish Orphan Home, 5000 Woodland Ave., Cleveland, O. 175

KERESÜNK azonnalra fur nailereket és egy olyan embert, akinek gyakorlata van a szabásban és varrásban. Legjobb fizetés. Liberty Fur Co., 10305 Superior Ave., Cleveland, O. 175 76 V

HARMINC embert keresünk, akiknek gyakorlatuk van a vas hordásában hand ladlekkel. Darab munkával $5—$6-ig kereshet. Ez egy helyi telep, a mely uj kohót nyit. Jelentkezzen a State City Free Employment Bureau, 37 W. Gay Str., Columbus, O. 175—77

MAGÁNYOS férfi farmmunkára kerestetik. Kell, hogy fejni is tudjon. Érdeklődni Mr. Sternnél a Natl. Acme Companynál. 7500 Stanton Ave., Cleveland, O. 175

MUNKÁT NYER — NŐ.

IDŐSEBB asszony beteg nő mellé kerestetik. Gyermek a háznál nincs. Tudakozódni a cimen lehet, 2893 East 120-ik utca, Cleveland, O. 175

TANULJANAK EGY JÓ MESTERSÉGET
18 éves és azon felüli leányokat megtanitunk a szivar készitésére. Állandó munka. A tanulás ideje alatt is fizetünk. Érdeklődjön:
AMERICAN CIGAR CO.
922 Woodland Ave. 9-ik utca sarok. Cleveland, O.
m n v—áll

JÓ SZAKÁCSNÉ restaurantba azonnal felvétetik, jó fizetés, állandó hely, angol nyelv tudása nem szükséges. Cim: Georg Sill, 1255 So. Main Str., Akron, O. 173—75

ÜGYES elárusitó leány felvétetik, angolul kell tudnia. 2824 Lorain Ave., Cleveland, O 173—75

KERESÜNK gyakorlott himzönőket helyi és külső munkára. Co-Operative Braiding & Embroidering Co. 1255 W. 4-ik utca, Cleveland, O. 174—76

MUNKÁT KERES — FÉRFI.

CIMBALMOS, kitünő kótista és naturalista, ajánlkozik zenekarba vagy kitünő hegedüshöz. Paul Morotz, 4557 Red Bud Ave., St. Louis, Mo. 173—75

MULT ÉVBEN érkezett hazai kömüves, plaszterozási és kömüves munkát keres. Tervrajz készitésben is jártas. Vidékre is elmegy. Érdeklődésre szivesen válaszol. Charles Pápay, 313 — 13th Str. Ambridge, Pa. 173—75

MAGYAR ZENÉSZEK! Karmester ajánlkozik uj kezdő zenekart tanitani vagy jobb zenekarhoz esetleg tagnak is elmegy. Minden szükséges hangszeren játszik. Könnyebb munkát is elfogad. Egri András, 57 Richland Ave. San Francisco, Calif. 173 75 77

MUNKÁT KERES — NŐ.

MOSÁST, vasalást vállal ügyes magyar asszony, házhoz is elmegy, azonkivül takaritási munkához is. Érdeklődni, 2647 Lisbon Road, Cleveland, O. 173—75

ÜGYES fiatal asszony, több nyelvet beszél, különböző üzletekben 6 évig dolgozott, füszer vagy rövidáru üzletben alkalmazást keres. Cim: 11919 Cronwell Ave., Cleveland, O. 173—75

KIADÓ LAKÁSOK.

5 SZOBÁS lakás, villany és fürdővel kiadó. 2952 E. 81 St., Cleveland, O. 175—76

2 SZOBA, konyha, augusztus 1-re kiadó. Nőnek vagy férfinek. 2041 Columbus, Rd. 147—76

ELLÁTÁST NYER.

KÉT tisztességes ember lakás és ellátásra felvétetik. 2610 Jay ave., emelet. 172—76, V

BUTOROZOTT SZOBÁK.

EGY butorozott szoba kiadó 9403 Steinway Ave., Cleveland, O. 175

EGY BUTOROZOTT szoba középkoru nőnél az emeleten kiadó. 2701 East 96-ik utca a Yakel ave közelében, Cleveland, O. 175 76 V

SZÁLLODÁK.

HOTEL LORAIN
W. 28th St. és Lorain Ave. sarok, a West Side szivében.
Modern tiszta szobák. Napi, heti, vagy havi bérletre, koszttal vagy anélkül. Átutazók nagy figyelembe vétetnek. Nyitva éjjel s nappal.
HIRSCH GYULA, tulajdonos.
Tel.: Lincoln 4752.

LAKÁS KERESÉS.

INTELLIGENS fiatalember szobát keres teljes ellátással Garfield 3237-J alatt lehet telefonon érdeklődni. 173—75

KERESTETÉS.

TÓTH PIROSKA keresi szüleit, Tóth Andrást, kik egy évvel ezelőtt költöztek South River, N. J.-be Windber, Pa.-ból. 6752 W Jefferson Ave., Detroit, Mich. 173—75

Feleségem szül. MIHALYIK ANNA, első férje volt Urbán András, kérem tudassa pontos cimét minél előbb, ellen esetben beadom a válópert. Bacsó János 2 Flenery Ct., Pittsburgh, Pa. 174—76

CZAKÓ Pál volt losonczi lakost keresem, akivel 1920 október havában együtt jöttem az óhazából Ellis Islandra. Számadásom van vele és most nem tudat magáról. Kérem honfitársaimat, aki tudja cimét, közölje velem. Özv. Mokó Istvánné, 2120 Mead Str., Racine, Wis 174—76

HÁZASSÁG.

EGY 43 éves erőteljes iparos özvegy ember, házasság céljából szeretne megismerkedni, egy tiszta multu leánnyal vagy gyermektelen özvegygyel. Kalandor nők kiméljenek meg. Cim: özvegy iparos: 2609 Lorain, Ave., Cleveland, O. 173—75

IDŐSEBB férfi szeretne megismerkedni egy 45—55 körüli müvelt és intelligens megjelenésü nővel. Levelek "Komoly" cimre care of Szabadság, Box 644, Pittsburgh, Pa. 173—76

JÓRAVALÓ, 40 éves özvegy ember házasság céljából 30—35 éves jóravaló nőt keres. Vallás nem határoz, én református vagyok. Fényképes levelekre válaszolok. L. F. 1113 Burlington Str., Cadillac, Mich. 174—76

LEVELEZÉS.

ANDY KORMOS tudatlak, hogy kiszabadultam és ruhámat, amit Allianceon hagytam, légy szives küld utánam. Cim: Joe Pomaházy, 714 Belden Ave. S. E., Canton, O. 174—76

ELADÓ ÜZLETEK.

JÓ FORGALMU kávéház és étterem, más vállalkozás miatt azonnal eladó. 8217 Woodland Ave., Cleveland, O. 175 76

A SOUTH WEST SIDEON a legjobb menetelü candy, szivar és ice cream üzlet, olcsó házbér, gyönyörü 5 szobás lakással értéken aluli árban $1550-ért eladó. megfelelő egyénnek kitünő befektetés. 1527 S. Crawford Ave., Chicago, Ill. 175—77

EGY nagyforgalmu tea, kávé, vaj és tojás üzlet nagy raktárral, 4 szobás elegáns berendezésü lakással a tulajdonos betegsége miatt, aki a kórházban fekszik, rendkivül olcsón $2450-ért eladó, 1514 Fullerton Ave., Chicago, Ill. 175—77

MEAT MARKET, alapittatott 27 éve, jelenlegi tulajdonosától, aki visszavonul és olcsón eladja Vasárnap zárva. Ára $600, $25 cent. 2747 East 55 Str., Cleveland, O. Telefon: Central 1245-R. 175 76 V

ELSŐRENDÜ teljesen modern Meat Market a West oldalon, magyar szomszédságban jutányos áron eladó. Érdeklődni: 6717 Bridge Ave., emeleten, Cleveland, O. 174—176

Pennsylvania System keres

Masinisztákat, Kazánkészitőket, Kovácsokat, Villanyszerelőket, Sheet Metal munkásokat, Carmeneket, Karpentereket, Segitőket és munkásokat.

Jelentkezzen
1121 LIBERTY AVE. PITTSBURGH, PA.
175—180

GROCERY és Butcher üzlet toledoi magyar negyedben házzal vagy anélkül családi ok miatt jutányos áron eladó. Tudakozódjon a tulajdonosnál. Turcsák, 119 Payne Ave., Toledo, O. 173—75

KITÜNŐ alkalom. Egy jó állapotban levő cipészjavitó berendezés és gépek igen olcsón eladó. Cim: Mike Kazsmér, 611 High Street, Fairport Harbor, O. 173—75

JÓ FORGALMU candy store magyar negyedben a Buckeye Road legjobb helyén azonnal eladó. 8640 Buckeye Rd. Cleveland, O. 173—75

GROCERY, gyümölcs és csirke üzlet forgalmas helyen, magyar negyedben, jutányos áron kevés befektetéssel más vállalat miatt azonnal eladó. Érdeklődni Szabadság 8718 Buckeye Roadi irodájában lehet. Cleveland, O. 173—75

ÜZLETI ALKALOM.

MODERN falusi otthon, rendkivül alkalmas Roadhousenak. Kis tó. Nagyszerü alkalom. Cim: Box A. B., Chagrin Falls, O. 175 76 V

ELADÓ VAGY ELCSERÉLENDŐ. General store, kis városban, készlettel, föld és épületek Elcserélendő clevelandi ingatlanért első morgageval. Érdeklődjön: Mr. Queck, 402 Society for Savings Bldg. Cleveland, O. 173—75

GYÖNYÖRÜ 14 szobás ház, alkalmas kis hotelnek vagy boarding háznak, West Side legforgalmasabb helyén kiadó. Érdeklődni lehet Hotel Budapest, 7909 Woodland Ave., Cleveland, O. 174—76

Takaritson meg pénzt

Telekjét, uj egy családos 6 szobás házért, közel a Garfield Parkhoz. Kevés lefizetéssel megvehető, vagy lotért elcserélendő. NÉZZE MEG EZT AZ OTTHONT MÉG MA. Érdeklődjön: Mr. Olson után, 306 Sloan Bldg. 823 Prospect Ave., Cleveland, O. Telefon: Cherry 273. Central 4194-R. 172—75

8 Grocery store és 7 candy store eladó, vagy házért elcserélendő. Egy 1921 Touring autó eladó, esetleg házért vagy lotért elcserélendő. E. 123 St. és Buckeye Roadnál 2 családos modern ház olcsón eladó.
Hajójegy a világ minden részébe nálunk kapható.
SZILVÁSY és SILVESTER
3707 Buckeye Rd. Cleveland, O.
175 76 V

KIADÓ ÜZLETHELYISÉG.

EGY üzlethelyiség 5 szobával, fürdő, 2 pince, padlás, 2 gépre való garage, villanyvilágitással felszerelve azonnal bérbe adó. Tudakozódni 2781 East 79th St., Ceveland, O. 175 76 V.

TÁRS KERESTETIK.

FÉRFI társat keres fiatal asszony jól menő soft drink és restaurant üzlet vezetésére. Cim: J. B. 95 East Kenmore Boulevard, Kenmore, O. 173—75

TÁRSAT KERESEK, aki jól beszél angolul jóforgalmu lunch room és grocery üzlethez. Heti bevétel $600—$700. Rent $15 havonta. Éjjel-nappal nyitva, nem győzöm a munkát egyedül. Komoly ajánlkozóknak egy heti próbaidőt adok. Dolgozni akarónak aranybánya. 1779 E. 19th St., Cleveland, O. 173—75

ELADÓ HÁZAK.

EGY CSALÁDOS HÁZ 5 szobával, villany, gáz, fürdő, jó pince, a lot 40x100, haza utazás végett sürgősen eladó. Ügynökök kizárva. 2804 E. 126th St., Buckeye Roadhoz közel, Cleveland, O. 174—75

WEST 89-IKEN közel a Madisonhoz, 7 szobás ház, fürdővel, dupla garage, $8000. Érdeklődjön 8011 Madison Ave. Cleveland, O. Telefon: Hemlock 4016. 173—76 V 77 78

WEST 90-EN uj 6 szobás, modern ház, kandalló, könyvtartók, china kabinetek. Clothes chute, tölgyfa padlók és finish Ára $6800. Jó feltételek E. W. Evans Co. 9610 Lorain Ave., Cleveland, O. Telefon: Hemlock 3127. 174—75

EURÓPÁBA való utazás miatt eladom egy 2 családos és egy egy családos, teljesen modern házamat, szép udvar, garage. Érdeklődjön a tulajdonosnál, 1855 W. 58 Str., Cleveland, O. 175 76 V.

OLCSÓN
és sürgősen kell eladni, ügyek rendezése végett 8 szobás házat, jó kerttel. 3283 West 97-ik utca, Cleveland, O. Telefon Hemlock 3241-W. 172—76

1781 WEST 28th ST., 12 szobás ház, fürdővel villanyvilágitással, uj csövezés, screenhálók az ablakokra és ajtókra. Moncrif furnace, gáz vagy szén, pince, padlózott padlás. Éppen alkalmas egy nagy családnak, vagy rooming vagy boarding háznak. Könnyen átalakitható két családosnak. Közel a West Sidei Marketházhoz és csak hat percnyire a Public Squaretől. Ára $7500, $4000 készpénz szükséges. Hivjon fel telefonon találkozás végett. Lincoln 1533. 173—78

RITKA OLCSÓSÁG.
Modern, 2 családos 10 szobás ház, nagy lot, az E. 130 Str.-en 2985. Csak kevés készpénz szükséges lefizetésnek. Maradék megegyezés szerint. Érdeklődjön Mr. Goldbergernél, 7102 Woodland Ave., Cleveland, O. Telefonok: Princeton 641, vagy Randolph 4969. 174—76, V, 77—78

ELADÓ HÁZAK.

Az East 81 St.-en 2 ház egy nagy telken 2—2 lakással, egyik 3—3 szobával, a másik 4—4 szobával, villany és gáz bent és kényelmes, $5700.00 megvehető, a megvételhez kevés készpénz elég.

—o—

E. 80-ik utcán szép két családos 4—4 szobával, furnace, villannyal és minden kényelemmel ellátva, $6000.00 megvehető. A megvételhez 1000 dollár elég.

—o—

East 125-ik utcán, szép 2 családos, mindennel ellátva, 6200 dollárért megvehető, 2000 dollár készpénz elég lefizetni.

—o—

A Crestwood-on szintén szép 2 családos ház eladó. Az ára 6300 dollár, a lefizetésre 1500 dollár elég.

—o—

East 80-ik utcán szép egy családos ház 6 szobával, a Woodland Ave. közelében, 5500 dollárért eladó. Lefizetni elég 1000 dollár.

—o—

Hamlen Avenuen, szép modern egy családos ház, 7 szobával, nagyon jutányos áron eladó, vagy farmért is elcserélhető.

—o—

A Kinsman Ave., közel az E. 116-ik utcához, szép egy családos ház, eladó. A ház elé szép nagy üzlethelyiséget is lehet épittetni. Két családos házért is elcserélhető.

—o—

Szép telkek vannak eladók, a Buckeye Roadon, vagy annak közelében. Némelyik házért vagy farmért is elcserélhető.

—o—

Többféle üzletek vannak szintén eladásra, és oly jó forgalmu és oly jó helyen van, hogy érdemes érdeklődni.

A. J. VILCSEK
irodájában
8716 BUCKEYE ROAD,
CLEVELAND, O.
175 176

BRINSMADE Aven, közel a W. 84-hez, 6 szobás modern ház, fürdővel, dupla garage, eladó. Érdeklődjön: 8011 Madison, vagy telefon: Hemlock 4016. 175 76 V

ELADÓ TELKEK.

Washington Park Boulevardon
nagy telek 80x185, igen olcsón eladó. Alkalmas apartmentnek, vagy 2 családos háznak. Hivja föl a tulajdonost: Mr. Childs, Main 6130. 174 75 V

ELADÓ FARMOK.

100 AKEROS farm eladó, mivel nekem kettő van. Jószággal vagy anélkül, a terméssel együtt, minden elfogadható árért. Bővebbet a tulajdonostól: Mike Toos, R. I. Hale, Mich. 174—176

54 AKER, modern falusi otthonnal és farmmal, jó épületekkel. Felszerelés és szerszámok. 28 aker fiatal szőlőkert, ugyszintén más gyümölcsök. Eladó vagy elcserélendő clevelandi ingatlanért. Tulajdonos 14410 Lake Shore Blvd, Cleveland, O. Telefon Eddy 4348-M. 170 V 171—75

GYÖNYÖRÜ FALUSI OTTHON közel Bedfordhoz. 4 aker, 12 szobás ház, villanyvilágitás, viz, garage, csirkehely, gyümölcsfák, nagy szép tó. hivja fel a tulajdonost telefonon: Hemlock 5370. 173—75

FARMOK. Az árak most jelentékenyen alacsonyabbak. Vásároljon most. Irjon igazi olcsóságokat tartalmazó jegyzékünkért. A. F. Martin's Sons. Geneva, O. m. m. n. áll.

FARM, a North Miles Roadon, 3 mértföldnyire a Center Rd-tól. 12½ aker, jól felszerelt épületek, jó állapotban. 4 aker krumpli, 4 aker kerti truck, 100 gyümölcsfa. 9919 Buckeye Rd., Cleveland, O. Telefon: Garfield 2558-M. 173 75

FIGYELEM!
Warren, Ohio közelében a tulajdonos üzleti elfoglaltsága miatt egy 100 akeros farm minden elfogadható árért eladó, alkalmas zöldség farmnak is, jó ut és piacok közelében, jó ház és melléképületekkel. Kevés lefizetéssel megvehető. Érdeklődők tudakozódjanak: D. C. Gutzánál, Hub Restaurant, Warren, O. 175—77

ELADÓ vagy jó házzal elcserélendő, 137 akeres farm, közel városhoz, jó felszereléssel, sok terméssel, 9 szobás ház, nagy barn, 2 ló, 13 tehén, 1 bika, 4 sertés, sok baromfi, nagy gyümölcsös. A birtok jó uton van. Jó agyagos talaj. Betegség miatt mindennel eladó, vagy elcserélendő. Bővebbet a tulajdonostól: Paul Lovasi, R. F. D. 3. Cuba, N. J. 175 76

80 AKERES farm eladó. 50 mértföldnyire Chicagotól, North Indianában. Jó föld és épületek, lovak, szarvasmarha, farmszerszámok, mind beleértendők az alacsony árba. Akeronként $125, $3000 készpénz szükséges, maradék részletekben. Vevő mindjárt átveheti, tulajdonos elhagyja a várost. Ugyszintén vannak más farm olcsóságaink, melyek biztosan érdekelni fogják önt. Irjon vagy keressen fel: W. Rosenbaum, 410 Atcheson Ave., Whiting, Ind. 175

ELADÓ TÁRGYAK.

3 SZOBA BUTOR elutazás miatt jutányos áron azonnal eladó. 2785 E. 117 Str., Cleveland, O. 174—76

IGEN OLCSÓN eladó egy $175.00 orgona, remek hangszer, keveset használt. Ára csak $40. Megtekinthető bármikor. Cim: 3227 W. 92 Str. 174—76

5 SZOBA BUTOR ELADÓ!
Megvehető egészben vagy darabonként.
Megtekinthető: 5—8 óráig délután.
11442 Clifton Boulevard, Suite 4.
175 176

ELADÓ AUTOMOBILOK.

EGY FORD roadster 1920-as uj body, uj gummikkal és levehető abroncsokkal. Egy Roadster body 1921-es, egy Sedan body 1922-ős, kitünő állapotban olcsón eladó vagy becserélendő. 5918 Merrill Ave. Szálljon le a Clark 58-nál. 175 76 V

ELADÓ egy jó karban levő 4 személyes automobil jutányos áron. Megnézhető este 5 óra után 9604 Yakel Ave., Cleveland, O. 174—76

REO TRUCK a legjobb karban azonnal jutányosan eladó. Cim: 1916 W. 44 Str., Cleveland, O. 174—76

OKTATÁS.

KÖNNYEN MEGTANULHAT ANGOLUL BESZÉLNI 15 PERC ALATT naponta. Kitünő eredmény már egy pár lecke után is. Sikerről irásban kezeskedünk. UNIVERSAL INSTITUTE (31) 235 W. 108 New York. Kérjen azonnal felvilágositást.

JOGI TANÁCS.

D. B. STONE Magyarul beszélő angol ügyvéd uj cime: 822 Leader-News Bldg. Superior and East 6th St. Iroda-telefon: Main 7090. Cent. 1383. Lakás: Princeton 2318-L.

SAMUEL SILBERGER
Magyar ügyvéd és Jogtanácsos
WEST 25th ST. és LORAIN AVE. SARKÁN,
2-ik emelet, a Marshall Patika fölött,
CLEVELAND, O.
Telefon: Harvard 172.
Down town-i iroda: 706 Engineers Bldg. Telephon: Main 251.
áll.

Iroda alapittatott 1904-ben.
PAPP MIKLÓS
Ügyvéd és Jogtanácsos
1983 WEST 25th STREET,
CLEVELAND, O.
Telefonok:
Lincoln 2501. Cent. 2058-R

W. H. SCHWARTZ Első magyar ügyvéd és hites közjegyző Ohio államban. 512 Society for Savings épületében, Cleveland, O. Telefon: Cuyahoga Central 3350-R., Bell Main 5720.
Vasárnap délelőtt csak 10—11 óráig az irodában.
Lakás: 10321 ASHBURY AVENUE. Bell telefon: Cedar 294.

CHICAGOI MAGYAR ÜGYVÉD
Gottlieb Lajos Hites ügyvéd és Jogtanácsos.
Ingyen tanács mindennemü közés váltó, váló és büntető ügyekben. Órák naponta este 8-ig. — Szerdán délután 5-ig. Vasárnap délelőtt 10—12-ig. 1572 N. Halsted Street, az emeleten. — Telefon: Diversey 6134.

VEGYES.

SANTAL MIDY
HÓLYAG HURUT

Férfiak! Védekezzenek! Minden nemi-szervbaj ellen. Mindig használjon
SANYKIT
Francia óvszert.
Tubus 35c. Tégely (4-es) $1.
Minden gyógyszerésznél vagy San-Y-Kit Co., 92 Beekman Str., New York.
kp—áll.

A régi cégnél
EMIL NYITRAY-NÁL
kapható:
valódi hazai tajtékpipa és tajték szivarszipka, zenemüvek és hangszerek, imakönyvek, regények. Valódi hazai 14 kar. aranyfüggők, gyürük, láncok és órák. Ezüst órák és láncok. Selmeci pipa, pipaszár és játszó kártya. Mindennemü gazdasági és konyhaszerszám. Hazai füszerek. Valódi szegedi rózsapaprika. Magyar danolólemezek és Player Piano rollok a legszebb magyar dalokról.
MINDEN, AMI HAZAI, MOST KAPHATÓ.
Kérjen nagy képes árjegyzéket, bárhova szivesen küldöm.
Az uj cim:
EMIL NYITRAY
NYITRAY-PARK,
MILFORD, CONN.
p.—áll.

JAKAB ISTVÁN és Fiai
magyar temetésrendezők
8923 BUCKEYE ROAD
11713 BUCKEYE ROAD
Princeton 244 Cedar 384
4319 LORAIN AVE.
Telefon Hemlock 4091
áll

Telefonáljon a város bármely részéből
FRANK G. NUNN
TEMETÉS-RENDEZŐHÖZ
3924 LORAIN AVENUE, a Turn Hallal szemközt.
Unio Ambulance — Invalid kocsik.
Bell Lincoln 1711. — Cuy. Lorain 162

KIRÁLY ERNŐTŐL
és más müvészektől ezer remek BESZÉLŐGÉP LEMEZ érkezett Budapestről. Kérjen jegyzéket. Beszélőgépek olcsó árban.
L. FAZEKAS
1463 First Ave.,
NEW YORK.
hsp—áll.

Vérgyógyitás
a legujabb mód szerint
DR. J. BACKY,
magyar orvos
1631 SO. BROADWAY,
ST. LOUIS, MO.
hsp—áll.

ÉLETMENTŐ
Ezen kiválóan érdekes és tanulságos könyv mindkét nem által, akár fiatal, akár öreg, figyelemmel olvasandó. Nagy fontossággal bir ugy házasulandók, mint azokra olyanokra, kik boldogtalan házasságban élnek. Részletesen foglalkozik minden férfi és női ideggyengeséggel, vér, bőr és krónikus bajokkal, leirja az emlékező gyengeség okait; egyáltalán elősorol minden előforduló betegséget s annak mikénti gyógyitását. Az Eskór (Epilepsia) betegségnek valamint gyógyitásának több lap van szentelve. Ára bélyegekben 15 cent, ajánlva 25 cent. Kiadva a
Német Gyógyintézet
által
684 UNION AVE., NEW YORK.
A kuruzslás meggátlása céljából. Bejegyezve 1860-ban, összhangban a kongresszusi törvényekkel.
hsp

Detroit városi Highland Parki Hamtramki magyarok figyelmébe.
DR. A. MAX KOHN
magyar orvos irodája
7402 WOODWARD AVENUE
DETROIT, MICH.
Iroda telefon: Northway 5060
Lakás telefon: West 1965
p—áll

Ha Malátát és Komlót használ,
miért nem a legjobbat veszi. Kérdezze meg a kereskedőjét.
55-féle
A legnehezebb Maláta, mely készül.
NOLAN MALT CO.
egyedüli árusitók
5701 Detroit Ave., 3412 Lorain Ave., 765 East 152nd Street
Cleveland, O.
p—áll

INGYEN
Elküldjük magyar könyvünket találmányokról és patentokról. Feltalálók és mások irjanak érte még ma.
Szabadalmi ügyvédek: becsületes, pontos, megbizható.
A. M. WILSON, Inc.,
Patents
310 VICTOR BUILDING
WASHINGTON, D. C.
h c p-áll

BÁNYÁSZOK

A Consolidation Coal Compániának szüksége van gyakorolt bányászokra ugy pick mint a masina után való ladolásra, egy. pár compánia munkást is tudnánk alkalmazni.

A bányák Somerset megyében, Pennsylvania államban vannak, ezek a bányák soha a unióba nem voltak benne, a társaság az idén nem is csinált fizetés lehuzást, hanem még a mult év augusztusában, a mikor más bányák is, azok közt a Magyarok bányája is Himlervillen, a szén piac rossz helyzete folytán kényszeritve volt a fizetést lehuzni, ugy hogy dolgoztatni lehessen, a mi társaságunk is a munkások beleegyezésével bizonyos lehuzásokat tett. A bányaink két vasuton vannak és ezért mivel orderunk is van elég, a munkásainkat állandó munkára tudjuk biztositani.

A FIZETÉSEK:

Pick után 94c és $1.00 a tonna
Masina után 72c és 66 cént a tonna
Masinás után 87c egy plesz (87c)

Compánia munkások		
Motoros	5.40	
Brekes	5.12	Nyolc
Trackman	5.28	órára
Timberman	5.12	

Az utiköltséget teljesen ingyen adjuk ugy a személyre mint a butora, sőt ha a saját költségén jön hozzánk, ugy azt az első pedán készpénzben visszatéritjük.

Jöhet azonnal a munkára készen az alanti cimre, vagy pedig irhat a pittsburghi magyar képviselőnkhöz bővebb felvilágositásért, meg ha szükséges, segitségért. Ha jön munkára készen, ugy a jegyét váltsa Somerset, Pa. és ott jelentkezzen a Consolidation Coal Co. igazgatójánál, Mr. W. H. Cramer-nél a Pennsylvánia vasuton. Ha jön akkor Johnstownban kell csencsolni, ha a Baltimore-Ohio-n jön akkor pedig Rockwoodon.

Jelentkezzen: **W. H. Cramer-nál, Consolidation Coal Co. Somerset-ten.** vagy pedig irjon a társaság magyar megbizottjának: **James Rónay, Box 1661, Pittsburgh, Pa.**

174—176

— 34 —

mek. Keleten pedig egy vérvörös sáv gyult ki a mély kék vizek fölött, a tajtékzó hullámok habos taraját arany sörénnyé változtatva.

Fölriadt.

Dantès áhitattal bámulta e nagyszerü jelenséget, mintha sohasem látta volna még; Ifben nem is volt része benne soha.

A komor épület méltóságteljes mozdulatlansággal emelkedett ki a hullámok közül; örködött és uralkodott a vizek fölött.

Reggeli öt óra lehetett; a tenger már megsiflapult.

— Két-három óra mulva — tanakodott magában — az őr tömlöcömbe lép s bizonnyal fölismeri szerencsétlen jóltevőm holttestét; hasztalanul keresve engem, lármát fog ütni. Fölfedezik a rést, az alagutat, kivallatják azokat, akik a tengerbe vetettek s kik sikoltásomat minden estre meghallották. Minden fegyverfogható rám uszitanak s egy sereg sajka fog üldözőbe venni, mert jól tudják, hogy a szerencsétlen szökevény még nem juthatott messzire. Egy ágyulövés tudtul adja a parton, hogy senkinek sem szabad befogadni azt a szegény menekülőt, aki meztelenül, éhesen kóborol a parton s akire oly könnyü ráismerni. Marseille egész rendőrsége talpra áll s mindent átkutat a szárazon, mialatt a kormányzó a tengeren folytatja a hajszát. Körülvéve a vizen, körülfogva a szárazon, mi lesz belőlem? Éhezem, didergek, mig a késemet is elvesztettem, mely akadályozott az uszásban; kénye-kedvétől függök az első parasztnak, ki utamba kerül s áhitozik arra a husz livresre, mit elfgásomért vetnek oda neki; kimerültem, nincs erőm, el kell pusztulnom. Istenem, Istenem, eleget szenvedtem már, tégy valamit érettem, mert a magam ereje meg nem menthet már.

Alig rebegte el If vára felé fordulva e lázas szivből fölfakadt fohászt, Pomègue felől egy kis háromszögü latin vitorlást látott közeledni, melyről ily távolságból csak a tengerész biztos szeme ismerhette föl, hogy egy génoai tartánhoz tartozik. A marseillei kikötőből jött s keskeny orrával fürge könnyüséggel hasitva a hullámokat, már a sik tengerre ért, hol gömbölyü testével könnyen haladt tova.

— Félóra alatt elérhetném azt a kis bárkát, ha nem borzadnék attól a gondolattól, hogy még ott is faggatni fognak s észrevéve, hogy szökevény vagyok: visszaviszneк Marseillebe! ... Mit tegyek? Mit mondjak? Miesoda mesével tartsam őket? A csempészek félig-meddig kalózok. Fosztogatnak, a hol csak lehet s azt hiszem, engem is szivesebben eladnának, minthogy valami jót tennének velem ingyen.

Várjunk.

Hanem lehetetlenség már tovább várni, éhen halok; közel vagyok a végső kimerüléshez. Azután a látogató óra is közeledik már; szökésemet még nem fedezték föl, tán nem is sejtik, mert a vészjeleket még nem adták meg. Mondhatnám, hogy egyike vagyok az éjjel elsülyedt hajó matrózainak: ez a mese nem is volna valami rossz, senki se cáfolhatná meg, valamennyien odalenn vannak már.

Borzongva fordult arrafelé, hol az éjjel a hajótörést látta. Valamelyik kopár szirtfokon még ott vereslett egy matrózsapka s köröskörül a hajótest romjai uszkáltak. Megannyi céltalanul uszkáló fadarab, mely a habok kénye kedve szerint bitangolt a vizen.

Hirtelen határozva, a tengerbe vetette magát s a szirt felé uszva, fejére huzta a matrózsapkát, belekapaszkodott az egyik gerendába s a hajó felé tartott.

— Meg vagyok mentve!

És ez a meggyőződés erőt kölcsönzött neki.

A tartán már teljes sebességgel haladt If és a planieri világitótorony között. Dantès attól tartott, hogy a kis vitorlás a sik tengerre igyekszik Corsica vagy Sardinia felé tartva; de mozdulataiból csakhamar megértette, hogy az olasz partok felé vitor-